

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่

นางสุปราณี จูทามาศย์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

**An Evaluation of the Non-Formal Basic Education Curriculum, B.E. 2551,
at the Upper Secondary Level of Krabi Provincial Office of
the Non-Formal and Informal Education**

Mrs. Supranee Jutamart

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดกระบี่

ชื่อและนามสกุล นางสาวปราณี จุฑามาศย์

แขนงวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานส่งเสริม
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่
ผู้ศึกษา นางสุปราณี จุฑามาตย์ รหัสนักศึกษา 2522500194 **ปริญญา** ศีษศาสตรมหาบัณฑิต
 (การประเมินการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
 และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ
 จำนวน 8 คน และครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 60 คน ศึกษาจาก
 ประชากรและนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 338 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น
 รวมทั้งสิ้น 414 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
 คำถามปลายเปิด และแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก
 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ ยกเว้นในเรื่องครุขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ
 แผนการเรียนรู้ ความสะอาดของแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการเรียน การตอบสนองต่อความต้องการ
 ผู้เรียนของรายวิชาเลือก มีความพร้อมในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (2) กระบวนการใช้
 หลักสูตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ทุกรายการ ยกเว้นในเรื่อง ครุควรมีรูปแบบ
 การจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการ
 ปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ และ (3) ผลผลิตของหลักสูตร พบว่า
 ด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในภาพรวมมีความพึงพอใจ
 อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้สามารถ
 เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ไม่ผ่านเกณฑ์ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี
 คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 เพียงร้อยละ 55.82 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และผลการประเมินคุณธรรม
 จริยธรรมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 57.30 ไม่ผ่านเกณฑ์การ
 ประเมิน

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มัธยมศึกษาตอนปลาย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย และศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี สังข์ศรี ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระนี้เสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์พัชรา ศิริพงษ์โรจน์ ครูชำนาญการพิเศษ และอาจารย์สมพิศ ดวงแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ อาจารย์วรัณณี เทพสุวรรณ โรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา จังหวัดชุมพร ซึ่งให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ทำยนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้ง 8 สถานศึกษา ที่อนุเคราะห์กรอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ในการวิจัยครั้งนี้

สุปราณี จุฑามาศย์

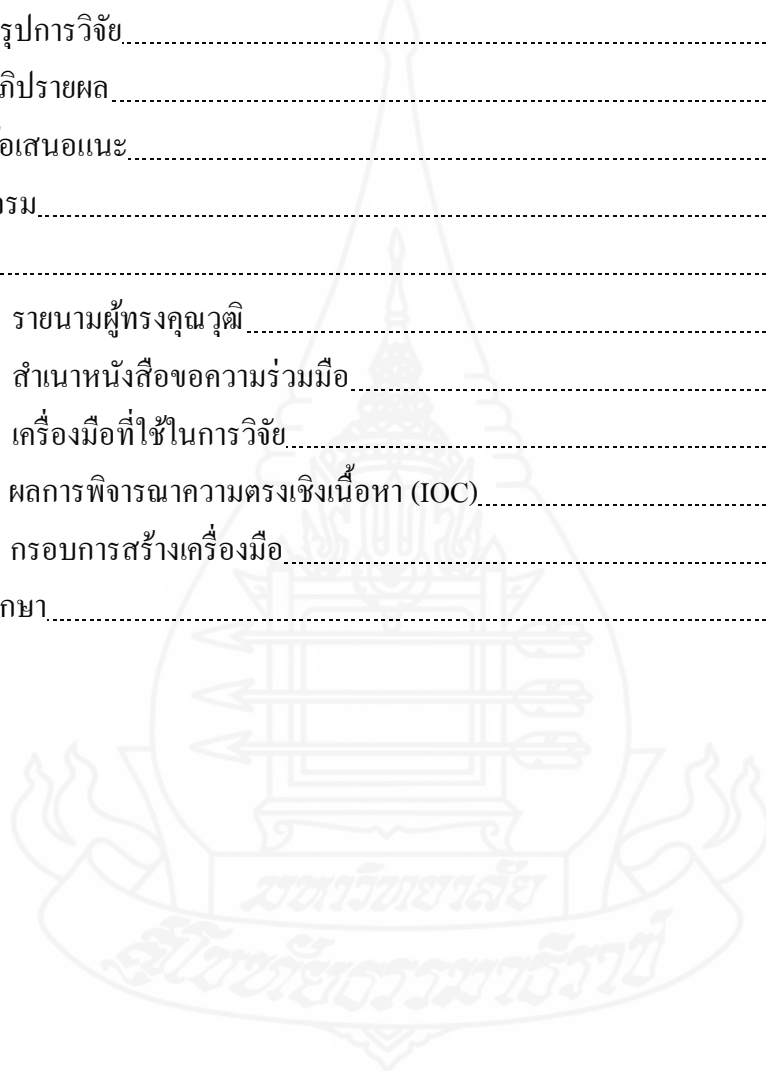
พฤศจิกายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร.....	29
หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	63
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	68
ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร.....	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร.....	87
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
สรุปการวิจัย.....	93
อภิปรายผล.....	100
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	110
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	111
ข. สำเนาหนังสือขอความร่วมมือ.....	113
ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	126
ง. ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC).....	141
จ. กรอบการสร้างเครื่องมือ.....	152
ประวัติผู้ศึกษา.....	159

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงการสุ่มตัวอย่างของนักศึกษาแบบแบ่งชั้น.....	58
ตารางที่ 3.2 กรอบแนวทางการประเมินหลักสูตร.....	62
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. จำแนกตาม สถานภาพของผู้ตอบ ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ใบประกอบวิชาชีพครู ประสบการณ์การทำงาน กศน. ประสบการณ์ด้านการสอนหลักสูตร กศน. 51 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการประชุม/อบรมเรื่องหลักสูตร กศน. 51.....	61
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามเพศ และอายุ.....	68
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัย เบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สาย สามัญ และครู กศน.....	69
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านความพร้อม ของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.....	70
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.....	71
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.....	72
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสาระหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.....	73
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัย เบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	74
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านความพร้อม ของครู ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	75
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	76
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสาระหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสมด้าน กระบวนการหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ สายสามัญ และครู กศน.....	79
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการบริหาร หลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.....	80
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และครู กศน.	81
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการวัด และประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน.....	82
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสม ด้านกระบวนการใช้หลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	83
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	83
ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการวัด และการประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	85
ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อ คุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.....	87
ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อ คุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.....	89
ตารางที่ 4.21 คำร้อยละ และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553	91
ตารางที่ 4.22 คำร้อยละ และผลการประเมินผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553.....	92

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย : ประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่).....	6
ภาพที่ 2.1 กระบวนการบริหารหลักสูตร.....	23
ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบการจัดกระบวนการศึกษา.....	38
ภาพที่ 2.3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติ.....	39
ภาพที่ 2.4 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติจริงกับมาตรฐานที่กำหนด.....	40
ภาพที่ 2.5 แสดงประเภทการประเมินและประเภทการ.....	41
ภาพที่ 2.6 รูปแบบการประเมิน.....	42
ภาพที่ 2.7 ตรวจสอบความสอดคล้อง.....	43
ภาพที่ 4.1 แสดงเปรียบเทียบผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรใน ภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน.และนักศึกษา...78	78
ภาพที่ 4.2 แสดงเปรียบเทียบ ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา.....	86
ภาพที่ 4.3 แสดงเปรียบเทียบ ผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ สายสามัญ ครู กศน.และนักศึกษา.....	90

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศในปัจจุบันท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเกินกว่าจะคาดการณ์ได้แน่นอนทั้งภาคเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม และวัฒนธรรมล้วนส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งมวลประเทศต่างๆ พยายามที่จะปฏิรูปหรือปรับเปลี่ยนระบบหรือกลไกทางสังคมต่างๆ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ให้นำพาสังคมไปสู่ความมั่นคง ยั่งยืน สำหรับประเทศไทย การพัฒนาประเทศทุกขั้นตอนต้องอาศัยความรู้ รอบคอบเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย รวมทั้งการเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกในคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตด้วยความเพียร อันจะเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ให้พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้น จะเห็นว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในระยะหลัง ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมและมุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องเน้นการพัฒนาคน ซึ่งรัฐเล็งเห็นความสำคัญจึงได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กำหนด ตัวชี้วัดในการวัดคุณภาพของประชากรในประเทศ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2549: 47) กระทรวงศึกษาธิการในฐานะองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษา ได้จัดทำแผนปฏิรูปการศึกษา 4 ปี (พ.ศ. 2551-2554) ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าว และให้สอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551-2554 ได้กำหนดตัวชี้วัดการศึกษาของคน โดยกำหนดจำนวนปีการศึกษาของคนไทยเป็น 10 ปี และร้อยละ 60 ของกำลังแรงงาน มีการศึกษาระดับมัธยมขึ้นไป มีความรู้และทักษะในการอ่าน สอนอาชีพ และตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานกลางใน

การดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน และส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนของสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องยึดหลักการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล

ปัจจุบันการศึกษาของไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาให้เกิดขึ้นใหม่ๆ ขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาด้านหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน วิธีการเรียนการสอน รวมทั้งระบบบริหารและการจัดการศึกษา ความเคลื่อนไหว ดังกล่าวเรียกว่า “การปฏิรูปการศึกษา” จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิตและการแข่งขัน ในเวทีโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 9) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน แนวพระราชดำริเกี่ยวกับความหมายของการศึกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2520 ไว้ดังนี้ “การศึกษาเป็นเรื่องมีอันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะคิด ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว” และพระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีว่า “ปัจจุบันสังคมโลกเปลี่ยนแปลงสังคมเศรษฐกิจ ฐานความรู้ จึงต้องอาศัยการศึกษาที่เน้นกระบวนการคิดการใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิตการสร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนานวัตกรรมและความรู้ เพื่อพัฒนาสังคมและ เศรษฐกิจ ซึ่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาสังคมแล้ว ยังเป็นเครื่องมือปลูกฝังพฤติกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งได้แก่การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล การพิสูจน์ความคิด ตลอดจนการแก้ปัญหาด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์อย่างเป็นระบบอีกด้วย จึงจะทำให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในปัจจุบันอย่างสมบูรณ์” (ธีระวัฒน์ เหมะจุฑา, 2550)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีบทบัญญัติที่เป็นการวางรากฐานในการจัดและพัฒนการศึกษา กล่าวคือ มาตรา 43 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาให้ประชาชนไม่น้อยกว่าสิบสองปีอย่างทั่วและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 49 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มาตรา 80 ได้กำหนดเป็นนโยบายด้านการศึกษาว่า ต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งกฎหมายเพื่อการพัฒนา

การศึกษาของชาติกำหนดให้มีการส่งเสริมการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต วิทยาลัยชุมชน หรือ รูปแบบอื่นรวมทั้งปรับปรุงกฎหมายเพื่อกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับระบบการศึกษาทุกระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 15 กำหนดนิยามการศึกษานอกระบบ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ว่าเป็นการศึกษาที่ยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคล แต่ละกลุ่ม การศึกษานอกระบบได้กล่าวถึงการแบ่งระดับไว้ในมาตรา 16 วรรคท้าย ว่าเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และยังสามารถกำหนดให้การศึกษานอกระบบที่มีระดับเดียวกันกับการศึกษาในระบบให้ถือว่า มีมาตรฐานการศึกษาเท่าเทียมกัน

ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญหลาย ๆ ด้านด้วยกัน แต่ที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาทุกระบบ คือ หลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการพัฒนาจุดมุ่งหมายและนโยบายทางการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา หลักสูตรเปรียบเสมือนหางเสือที่คอยกำหนดทิศทางให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดถึงความเจริญของชาติ ถ้าประเทศใดมีหลักสูตรเหมาะสมทันสมัย และมีประสิทธิภาพคนในประเทศนั้นย่อมมีความรู้ มีคุณภาพ และศักยภาพ ในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539, หน้า 11) ซึ่งเซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saler & Alexander) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่าเป็นแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดหมายที่วางไว้โดยมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ และ สุมณ อมรวิวัฒน์ กล่าวว่าหลักสูตรคือแนวกำหนดประสบการณ์ทั้งหมดที่มุ่งหมายให้นักเรียนได้รับการศึกษาทั้งในแง่วิจารณ์และพัฒนาทุกด้านครอบคลุมถึงการกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีฝึกอบรมเด็กในชั้นเรียนหลักสูตรมีฐานะเป็นมาตรฐานและเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งในการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน ครูจึงสามารถเติมเสริมแต่งให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน และท้องถิ่นได้

การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดการศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการศึกษาในระบบโรงเรียน มีลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมการศึกษา ที่สนองความต้องการและความสนใจเฉพาะอย่าง ทั้งในแง่ที่เป็นความรู้ การฝึกอาชีพ การคิดเป็น ทำเป็น และสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ เป็นการจัดการศึกษาที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่นส่งเสริมให้

ผู้เรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และวัฒนธรรม อันจำเป็นในการประกอบอาชีพและดำรงตนเป็นคนดี โดยเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม ศิลปธรรม และวัฒนธรรมการศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพ โดยการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ให้มีความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ด้านจิตใจ ให้มีคุณธรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกันสามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สร้างภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ที่อยู่นอกระบบ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ คือ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม

การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญในการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหลายประการด้วยกัน คือ ทำให้ได้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ทำให้ได้ประเมินตัวหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ประเมินความก้าวหน้าของการนำไปใช้และความสำเร็จของหลักสูตรรวมถึงผู้ที่รับผิดชอบหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรทราบถึงจุดอ่อนของหลักสูตร (พิสนุ พองศรี, 2549, หน้า 135)

จากเหตุผลดังกล่าว สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกระบี่ ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จนถึงปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาแล้วในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 รุ่น ซึ่งยังไม่มีการประเมินว่าหลักสูตรที่นำมาใช้นั้นประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งที่ควรจะมีการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในด้านความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตของหลักสูตร เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรไปใช้ใน

การปรับปรุงและการพัฒนาหลักสูตรจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน
ชุมชน และสังคมก่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

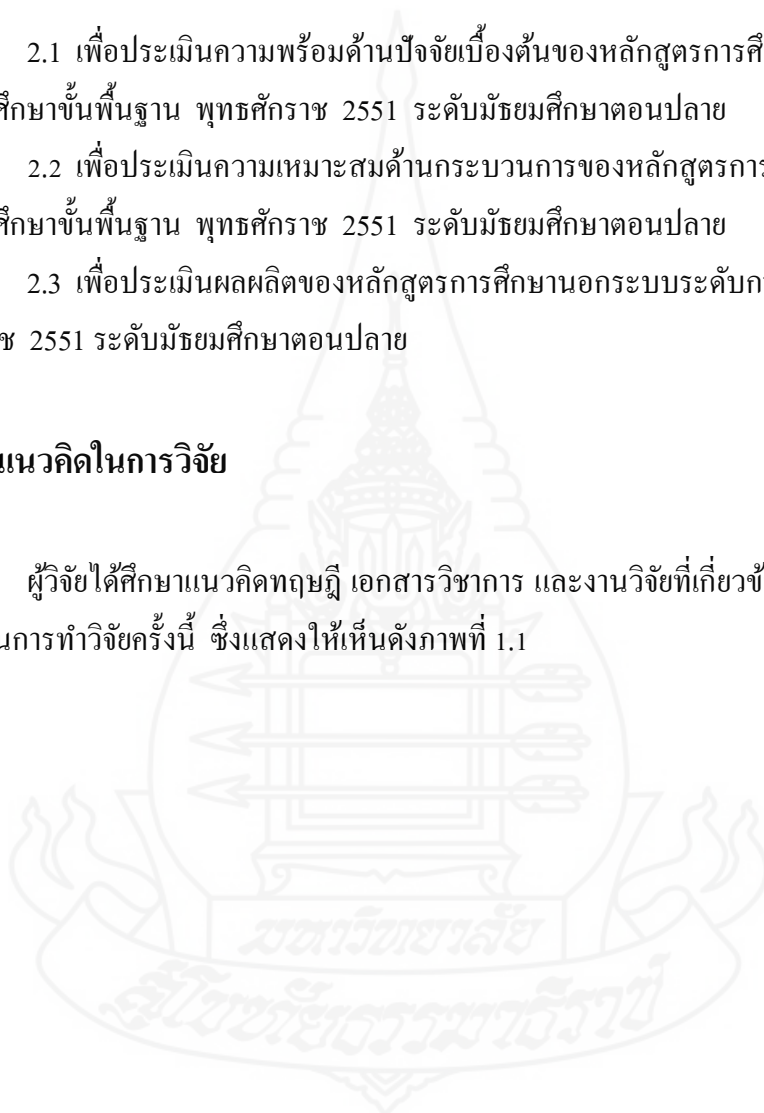
2.1 เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

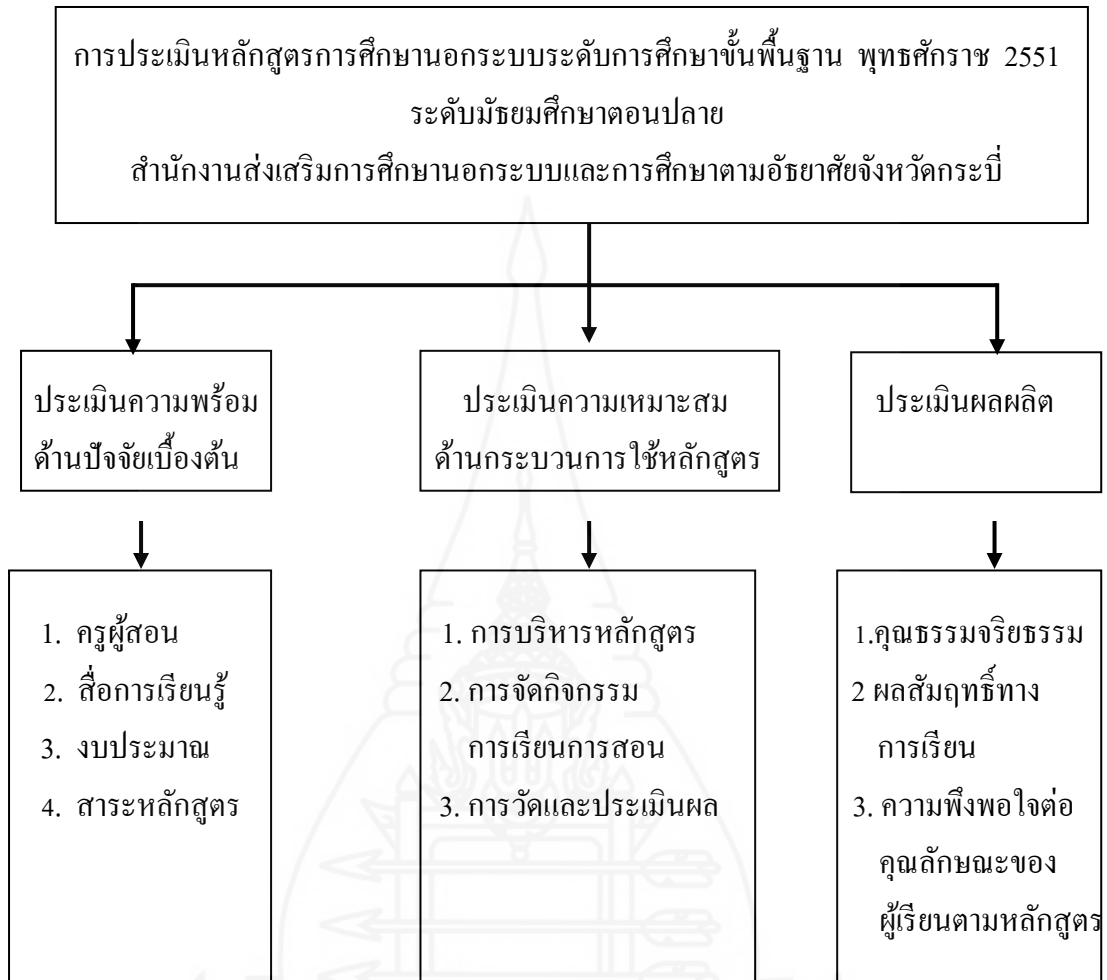
2.3 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบ
ความคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแสดงให้เห็นดังภาพที่ 1.1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย : ประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
(สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดกระบี่)

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 เนื้อหาการวิจัย

4.1.1 หลักสูตรที่ประเมิน ได้แก่ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่

4.1.2 ประชากรการวิจัย มีทั้งสิ้น 2,856 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ จำนวน 8 คน ครู กศน. จำนวน 60 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,780 คน

4.1.3 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 414 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ จำนวน 8 คน ครู กศน. จำนวน 60 คน ศึกษาจากประชากร และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 338 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.2.1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.2.2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.2.3 ผลผลิตของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.3 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2553 - สิงหาคม 2554

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

5.2 การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การ

วิจัยเชิงประเมินในประเด็นความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร

5.3 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การเตรียมความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ งบประมาณและสาระหลักสูตร

5.4 กระบวนการ (Process) หมายถึง ขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินงาน หรือวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

5.5 ผลผลิต (Product) หมายถึง ผลจากการดำเนินงานตามหลักสูตร ซึ่งได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5.6 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. หมายถึง สถานศึกษา ซึ่งมี 8 แห่ง คือ กศน.อำเภอเมืองกระบี่ กศน.อำเภออ่าวลึก กศน.อำเภอปลายพระยา กศน.อำเภอเหนือคลอง กศน.อำเภอคลองท่อม กศน.อำเภอลำทับ และ กศน.อำเภอเกาะลันตา

5.7 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองกระบี่ กศน. อำเภออ่าวลึก กศน. อำเภอปลายพระยา กศน.อำเภอเหนือคลอง กศน. อำเภอคลองท่อม กศน. อำเภอลำทับ และ กศน. อำเภอเกาะลันตา

5.8 เจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานการจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่

5.9 ครูผู้สอน หมายถึง ครู กศน.ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่

5.10 ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบผลการใช้หลักสูตร
- 6.2 ข้อมูลผลการประเมินหลักสูตรสามารถไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 6.3 มีข้อมูลสารสนเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี
 - 1.5 การบริหารและบริการหลักสูตร
 - 1.6 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
 - 1.7 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
 - 1.8 การพัฒนาหลักสูตร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร
 - 2.4 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.5 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร
 - 2.6 รูปแบบการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้
3. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

สงบ ลักษณะ(2542: 29 – 32) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือ การวางแผนเตรียมการเพื่อการจัดการเรียนการสอน การวางแผนเตรียมการนี้จะครอบคลุมถึงทุกสิ่งที่จะเป็นวิถีทางไปสู่ผลลัพธ์ คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่พึงปรารถนา โดยทั่วไปหลักสูตรจะครอบคลุมถึงองค์ประกอบต่างๆ คือ

1. ผลการเรียนรู้ (Learning Outcome) ซึ่งนิยมเรียกว่า มาตรฐานคุณภาพ (Quality Standards) หรือที่เราคุ้นเคยว่า จุดประสงค์การเรียนรู้
2. ขอบข่ายเนื้อหาวิชา (Content) ที่อาจเรียกว่าองค์ความรู้ (Body of Knowledge)
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Learning Activities) ที่เราคุ้นเคยในชื่อแผนการสอนหรือกระบวนการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่ครูจะคิดค้นกระบวนการที่ดีที่สุด (BestPractice) เพื่อรับประกันว่าผู้เรียนทุกคนจะบรรลุผลการเรียนรู้ได้ครบถ้วน กำหนดให้จัดหลักสูตรการศึกษาในส่วนสาระหลักที่เป็นแกนกลางของการศึกษาพื้นฐานเพื่อการศึกษาต่อ การดำรงชีวิต ความเป็นคนไทย และความเป็นพลเมืองดีของชาติ ให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม
4. แผนการใช้สื่อการเรียนการสอน (Learning Materials)
5. แผนการวัดผลประเมินผล (Assessment) เพื่อแสดงหลักฐานการบรรลุผลการเรียนรู้โดยหลักการที่เป็นสากลหลักสูตรที่แท้จริงคือ สิ่งที่ครูและปฏิบัติในโรงเรียน ในองค์ประกอบ 5 ประการนี้ ความเป็นหลักสูตรจะหยุดอยู่ที่การคิด กำหนดเป็นแผนดำเนินงานใน 5 องค์ประกอบนี้ เมื่อใดที่ครูลงมือจัดการเรียนการสอน จะเรียกว่าการนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) ซึ่งมักตามมาด้วยการประเมินผลการใช้สูตร (Evaluation) เพื่อให้มีข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) สู่การปรับปรุงหลักสูตรใน 5 องค์ประกอบและปรับปรุงการนำหลักสูตรไปใช้

เซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis. 1981: 8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา

โซเวลล์ (Sowell. 1996: 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ อย่างมากมาย เช่น หลักสูตรเป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสบการณ์ที่ถูกร่างกำหนดไว้เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหาและ

กระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียน การสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยี เป็นต้น

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 3) ได้รวบรวมความหมายของหลักสูตรที่มีผู้กล่าวถึง และใช้กันมาก มี 5 ประการ คือ (ใช้ตัวย่อว่า “SOPEA” ซึ่งมาจากความหมายของหลักสูตรแต่ละ ลักษณะในภาษาอังกฤษ เพื่อง่ายแก่การจำ)

1. Curriculum as Subjects and Subject matter (หลักสูตร คือ รายวิชาหรือ เนื้อหาวิชาที่เรียน)
2. Curriculum as Objectives (หลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ)
3. Curriculum as Plans (หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือ ประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน)
4. Curriculum as Learners' Experiences (หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวง ของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน)
5. Curriculum as Educational Activities (หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษา ที่จัดให้กับผู้เรียน)

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544: 41-42) ยังให้ความหมายไว้สอดคล้องกัน ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ครูสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุขและเจริญงอกงาม และเมื่อ สรุปลงเป็นข้อๆ แล้วจะมีความหมายดังนี้

1. หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทุกชนิดที่ครูให้กับผู้เรียน
2. หลักสูตร คือ รายวิชาและเนื้อหาวิชาที่สร้างขึ้นให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้
3. หลักสูตร คือ ประมวลกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจัดให้กับผู้เรียน
4. หลักสูตร คือ ปฏิกริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในการเรียน
5. หลักสูตร คือ ความคาดหวังที่ครูกำหนดไว้ให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดหมายปลายทาง
6. หลักสูตร คือ เครื่องกำหนดชี้แนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต ของสังคมนั้นๆ

จากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โปรแกรมสำหรับการเรียน ซึ่งเป็นเอกสารที่กำหนดแผนงาน โครงการการศึกษา โครงการประมวล ความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่สถาบันการศึกษาได้จัดขึ้นให้ผู้เรียน ซึ่งจะประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมายของการศึกษา โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ความรู้ ประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตรที่มีต่อการจัดการศึกษานั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวตรงกันว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ไว้ดังนี้

ซาร์จ บัควี (2532: 6 - 7) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยมีรายละเอียดที่บ่งชี้ว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงไร ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไร

สุมิตร คุณานุกร (2536: 199 -200) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้แนวทางหรือเป็นบทบาทของชาติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ปลุก นันทวงศ์ และไพโรจน์ ด้วงวิเศษ (2543: 9) สรุปความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบุคคลให้ มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้น สรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นเอกสารซึ่งเป็นแผนการหรือโครงการจัดการศึกษาที่ระบุแนวทางการจัดมวล ประสพการณ์ เป็นส่วนกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เข้าใจความหมายของหลักสูตรได้สมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะสามารถทำให้ภาพรวมของหลักสูตรทั้งระบบ และเป็นแนวทางการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540: 7) และ วิชัย ประสิทธิ์วุฒิวณิช (2542: 50) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในลักษณะใดก็ตาม จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญอย่างน้อย 4 ส่วนที่มีความสัมพันธ์กัน คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Objectives)

2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ (Contents and Experiences)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผล (Evaluation)

ชำระ บัณฑิต (2542: 8-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies)

หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากที่ยุติหลักสูตรไปแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชา หรือกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้น ไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียน ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลังจากที่ยุติเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผนฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

ลำลี รักสุทธิ (2544: 10) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร โดยส่วนรวมจะมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งแผนดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการใช้หลักสูตรด้านอื่นๆ ของกลุ่มวิชา รายวิชาต่างๆ

2. ระเบียบการวัดผลและประเมินผลการเรียน และคู่มือการประเมินผลการเรียนในแต่ละระดับ

3. สื่อการเรียนการสอนที่ปรากฏในรูปของหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และสื่อในลักษณะอื่นๆ

Taba (1962: 422-425) กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 องค์ประกอบ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงสอนในแต่ละวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. วิธีการประเมินผล

สวินีย์ ภูพันธ์ (2546: 18-19) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ

1. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims)
2. เนื้อหา (Content) เนื้อหาวิชา กิจกรรม การประเมินผล วัตถุประสงค์
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation)

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2543: 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นสิ่งกำหนดคุณลักษณะที่พึงปรารถนาที่จะให้เกิดผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุด ที่บอกว่าจะผลิตบุคคลขึ้นมาให้มีคุณลักษณะเช่นไร

2. เนื้อหา เป็นสาระสำคัญของความรู้ที่นำมาใช้เป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาจนบรรลุความมุ่งหมาย

3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน

4. เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ เอกสารการสอนชุดวิชา แบบฝึกปฏิบัติ สื่อ และเอกสารอื่น ๆ

5. การวัดและการประเมินผล เป็นวิธีการตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินการของหลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่เพียงไร

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ควรประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอน

การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้จะมีประโยชน์ทั้งต่อครูผู้สอนและต่อผู้เรียน

1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

การที่จะพิจารณาว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นดีหรือไม่ ควรพิจารณาตามแนวกว้างๆ ทั้งในด้านกระบวนการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงในโรงเรียน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายๆ ท่าน ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดี ดังนี้

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540: 21-22) กล่าวถึง ลักษณะของหลักสูตรที่ดีไว้ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มาจากกรวางแผนงานที่รัดกุม มีขั้นตอนในการดำเนินงาน และตั้งอยู่บนรากฐานที่เชื่อถือได้

2. วิธีการกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา การจัดกระบวนการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทฤษฎีการสร้างหลักสูตร

3. ต้องตรงตามความมุ่งหมายทางการศึกษาของชาติ เป็นเครื่องมือช่วยให้เป้าหมายทางการศึกษาของชาติบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. เป็นหลักสูตรที่ได้มาจากแนวคิดของบุคคลหลายฝ่าย ที่เข้ามามีส่วนรวมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งรวมทั้งผู้ปกครอง ประชาชน และแม้แต่นักเรียน

5. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับพื้นฐานที่สำคัญๆ คือ ปรัชญา จิตวิทยา สังคม เศรษฐกิจและการปกครอง ตลอดจนวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเอกลักษณ์ของชาติ

6. เป็นหลักสูตรที่จัดลำดับเนื้อหา และประสบการณ์ไว้อย่างต่อเนื่อง ไม่วกวนหรือขาดตอนจนผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ไม่ต่อเนื่อง

7. หลักสูตรที่ดีจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ

8. เป็นหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง เนื้อหาและกิจกรรมต้องเหมาะสมกับพื้นฐานธรรมชาติความต้องการของผู้เรียน

9. ต้องส่งเสริมความเจริญอกงามในตัวผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาเองได้

10. จะต้องบอกแนวทางการสอน สื่อการเรียนการสอน และแนวทางการวัดผลประเมินผลได้อย่างเหมาะสม

11. มีความคล่องตัว ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพการณ์ต่างๆ ได้ง่าย ท้องถิ่นต่างๆ สามารถนำไปดัดแปลงใช้ได้ เหมาะสมกับสภาพการดำเนินชีวิตของผู้เรียน

12. เป็นหลักสูตรที่ครูเข้าใจในหลักการวัตถุประสงค์ได้ง่ายนำไปปฏิบัติได้จริง และสะดวก

13. มีเนื้อหาสาระบริบูรณ์เพียงพอที่จะให้ผู้เรียนได้ความรู้ ทักษะมูลฐาน และส่งเสริมให้ถึงขั้นคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

14. การบรรจุเนื้อหา ประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเหมาะสมกับช่วงเวลาที่ให้การศึกษา

15. เนื้อหาที่กำหนดสอดคล้องกับสภาพการณ์ดำเนินชีวิต ประสบการณ์ใกล้ตัว ผู้เรียนสามารถให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

16. มีการติดตามผลและประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อนำผลมาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 19-20) ได้กล่าวถึง หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
2. ตรงตามลักษณะของพัฒนาการของผู้เรียนในวัยต่างๆ
3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์ของชาติ
4. มีเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และมีพัฒนาการในทุกด้าน
5. สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ จัดวิชาทักษะและวิชาเนื้อหาให้เหมาะสมกันในอันที่จะให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในทุกด้าน
6. หลักสูตรที่ดี ควรสำเร็จขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อจะได้ผลดีควรจัดทำเป็นรูปคณะกรรมการ
7. หลักสูตรที่ดี จะต้องยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆ เช่น ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิต ทางวัฒนธรรม เป็นต้น
8. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ต่อเนื่องกันไปและจะต้องเรียงลำดับความยากง่ายไม่ให้ขาดตอนจากกัน
9. หลักสูตรที่ดีจะต้องเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เพื่อให้เรียน ได้มีโอกาสแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิต เพื่อให้มีความเป็นอยู่อย่างผาสุก
10. หลักสูตรที่ดีจะต้องเพิ่มพูนและส่งเสริมทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นของผู้เรียน
11. หลักสูตรที่ดีย่อมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ความคิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต
12. หลักสูตรที่ดี จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นอิสระและทำงานร่วมกันเป็น

หมุ่คณะเพื่อพัฒนาให้รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

13. หลักสูตรที่ดีย่อมบอกแนวทาง วิธีสอน และอุปกรณ์สื่อการสอนประกอบเนื้อหาสาระที่จะสอนไว้อย่างเหมาะสม
14. หลักสูตรที่ดีย่อมมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เพื่อทราบข้อบกพร่องในอันที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป
15. หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีโอกาสแก้ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ
16. หลักสูตรที่ดี ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา
17. หลักสูตรที่ดีต้องเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน
18. หลักสูตรที่ดี ต้องจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลายๆอย่าง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของแต่ละบุคคล
19. หลักสูตรที่ดีจะต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติและสะดวกแก่การวัดและประเมินผล

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีนั้น จะต้องมึลักษณะสำคัญ ดังนี้ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้และสะดวกแก่การวัดและประเมินผล ซึ่งต้องตรงตามความมุ่งหมายทางการศึกษาของชาติ และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ทั้งยังเป็นเครื่องมือช่วยให้การศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ มีการวางแผนหลักสูตรที่ดีและต่อเนื่อง มีความคล่องตัวและยืดหยุ่นได้ มีบุคคลหลายฝ่ายร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตรการประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบในการประเมินหลักสูตรเพื่อต้องการให้หลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่เป็นหลักสูตรที่ดี มีคุณภาพมากที่สุด และสามารถส่งเสริมผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

1.5 การบริหารและบริการหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สามารถพัฒนาความรู้ เจตคติ และทักษะ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารทุกระดับจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการจัดตั้งอำนวยการควบคุมสะดวก แก่ครูผู้สอนในชั้นเรียน รายวิชา หมวดวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ ภาควิชาในระดับอุดมศึกษา เป็นต้น การบริหารหลักสูตรประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลหลักสูตร กิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดกลุ่มผู้เรียน การจัดการสอน ตารางสอบ รวมทั้งการจัดทำ แผนการสอนเอกสาร

ประกอบการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรที่ตั้งจัด
อุทรานันท์ (2528: 263-265) ได้เสนอไว้ 4 งานดังนี้

1. งานเตรียมบุคลากร เป็นงานที่สำคัญมาก ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ควร
ประชุม ชี้แจง อบรม สัมมนา เผยแพร่เอกสาร ประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตร
ใหม่

2. การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร จะต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ตลอดจน
ความสนใจของครูแต่ละคน เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมของตนให้เป็น
ประโยชน์มากที่สุด

3. การบริหารและการบริการวัสดุหลักสูตร เป็นหน้าที่ของหน่วยงานกลาง ซึ่ง
ต้องจัดบริการสื่อหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ทุนเวลาที่นำไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งดูแล
รักษาสื่อหลักสูตรให้อยู่ในสภาพใช้สอนได้

4. งานบริการสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ การบริการห้องสอนเฉพาะวิชา
ห้องสมุด เครื่องมือวัดผลและประเมินผล บริการแนะแนว และให้คำปรึกษา ห้องทะเบียน ต้องจัด
ให้พร้อมที่จะบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535: 195) ได้ให้ความหมายของ การบริหารหลักสูตร ไว้ว่า
การบริหารหลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรไปใช้โดยมีองค์คณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง 3 กลุ่ม คือ
ผู้บริหาร ผู้สอน และชุมชนหรือผู้ปกครอง ผู้บริหารสถาบันถือว่าเป็นผู้ที่มิบทบาทมากในการใช้
หลักสูตร และจะต้องจัดการวางแผนดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร
2. การเตรียมการจัดการอบรมผู้สอนเพื่อใช้หลักสูตร
3. การจัดครูผู้เข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน
6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย หลักการโครงสร้าง
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ และการเลือกสรรโครงการกิจกรรม
เสริมหลักสูตร
8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร

วัชรีย์ บุณณสิงห์ (2542: 4) ได้ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรไว้ว่า “การบริหารหลักสูตร หมายถึง การจัดการและการดำเนินการ การควบคุมดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาตอบสนองต่อจุดหมายหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดในสถานศึกษานั้น ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด” การบริหารหลักสูตร จะเกี่ยวข้องกับบุคคลและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารหลักสูตรจึงเป็นการให้ความรู้ จัดให้มีการอำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้ใช้ ควบคุมดูแลและประเมินผลในเรื่องที่ครอบคลุมหรือสัมพันธ์กับการจัดการให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรในด้านต่อไปนี้

1. การวางแผนการบริหารหลักสูตร
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดหาวัสดุ และการนำหลักสูตรไปใช้
3. การบริการเสริมงานวิชาการ สื่อการสอน ห้องสมุด แนะนำ การพัฒนาครูและบุคลากร การนิเทศการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ
4. การพัฒนางานวิชาการและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

วุฒิพงษ์ ประชิตวัตติ (2544: 17) ได้ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรไว้ว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องและส่งเสริม เพื่อพัฒนาหลักสูตรอันเกี่ยวกับการเรียนการสอน และกิจกรรมร่วมเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ตลอดจนการพัฒนาครู วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ให้เหมาะสมทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษาใดล้วนแล้วแต่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพ สามารถนำวิชาความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

รุจิรี ภู่อาระ (2545: 185-198) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ไว้ดังนี้

1. การจัดชั้นเรียนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน ได้แก่ จัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น จัดผู้เรียนตามความสามารถ จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ
2. การจัดครูเข้าสอบ อาจแบ่งได้แบ่ง การจัดครูประจำชั้น เป็นการจัดที่ทำมานานคู่กับการจัดกลุ่มนักเรียนแบบมีชั้น การจัดครูแนะนำ เพื่อให้คำแนะนำในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเลือกวิชาที่สนใจ การซ่อมเสริมส่วนที่บกพร่อง การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดครูผู้สอนเป็นคณะ
3. การจัดทำแผนการเรียนรู้ แต่เดิมการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน ได้มีผู้จัดทำไว้ทั้งในส่วนราชการและส่วนเอกชน ปัจจุบันมีการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดเพียงมาตรฐานการเรียนรู้

และขอบเขตของสาระสำคัญไว้กว้าง ๆ ครูจึงมีหน้าที่ดำเนินการสร้างหลักสูตรเฉพาะที่จะใช้ในโรงเรียน ส่วนในการสอนแต่ละหน่วยการเรียน ครูจะต้องวางแผนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

4. การจัดการเรียนหรือตารางเรียน ตารางสอนหรือตารางเรียน หมายถึง ตารางกำหนดวิชาและเวลาที่เรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน

5. การนิเทศติดตามผลและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียน หรืออาจเรียกว่าเป็นการนิเทศภายในโรงเรียน ในการนิเทศติดตามผล การใช้หลักสูตรจะช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การนิเทศติดตามผลควรมีลักษณะเป็นการส่งเสริมร่วมมือมิใช่เป็นการจับผิด บังคับ

6. จัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่

6.1 การให้รางวัลชมเชยแก่ผู้มีพฤติกรรมดีเด่น หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

6.2 กำหนดนโยบายการให้การบ้านนักเรียนให้ชัดเจนว่า ควรจัดทำหรือไม่ ถ้าจัดทำควรจัดในรูปแบบใดที่จะทำให้นักเรียนรักในการศึกษาค้นคว้ามากกว่าจะเป็นภาระตึงของนักเรียนและผู้ปกครอง

6.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม นอกเหนือจากกิจกรรมที่ครูจัดในชั้นเรียน

6.4 จัดสร้างเครือข่ายวิชาการภายในสถานศึกษา โดยอาจใช้ระบบทางเทคโนโลยี

7. การบริหารหลักสูตรทั่วไป ได้แก่

7.1 การบริหารจัดการห้องสมุด ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน โดยจัดหาเอกสารอ้างอิง การใช้วิธีการสืบค้นที่ทันสมัย ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการอ่าน เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

7.2 จัดหาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ภายนอกสถานศึกษา เช่น จัดหาสื่อธรรมชาติ แทนการใช้สื่อแทนอุปกรณ์ราคาแพง รวมทั้งจัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดเป็นทำเนียบ เพื่อช่วยให้ครูได้มีโอกาสใช้บุคลากรเหล่านี้เสริมสร้างความรู้ในสภาพจริงของท้องถิ่น

7.3 จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้สวยงาม สะอาด น่าอยู่ ปลอดภัย และปราศจากอบายมุข

7.4 จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อรับฟังความคิดเห็นผลการใช้หลักสูตร คือ พฤติกรรมและการปฏิบัติของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากการใช้หลักสูตร

7.5 จัดให้มีอาคารสถานที่ ห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ

7.6 จัดทำและจัดหาสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมตามหลักสูตรกำหนด

7.7 จัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงการใช้หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอาคารสถานที่

7.8 จัดโครงการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ตั้งแต่ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง ให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา

สมบัติ พิพัฒน์เมธา (2546: 16) ได้ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การวางแผนการจัดการกำกับดูแลงานด้านต่าง ๆ ในการนำหลักสูตรมาใช้เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สุพัตรา สุขสันต์ (2546: 30) ได้ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตร โดยอาศัยปัจจัยด้านการบริหาร ด้านตัวครู และผู้เรียน ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ด้านชุมชนหรือท้องถิ่น ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร

กล่าวโดยสรุป การบริหารหลักสูตร เป็นกระบวนการวางแผนจัดการ และกำกับดูแลต่างๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นปัจจัยในการบริหารหลักสูตร ควรคำนึงคือ

1. ด้านการบริหาร ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินงานตามแผนประชาสัมพันธ์หลักสูตร งบประมาณ ระบบบริหาร

2. ด้านตัวครูและผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน

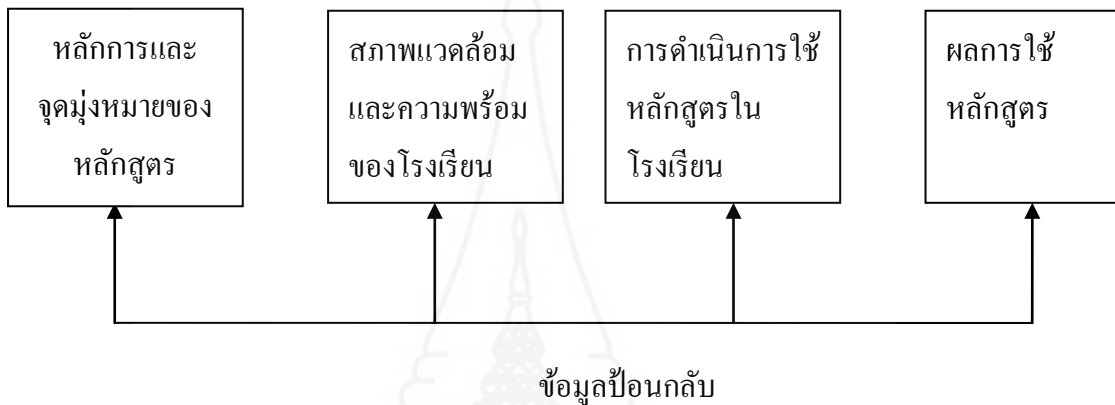
3. ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม

4. ด้านชุมชนหรือท้องถิ่น ได้แก่ การให้การสนับสนุน การให้ความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

5. ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร ได้แก่ การประเมินผลระบบหลักสูตร เอกสารหลักสูตร ระบบบริหาร การสอนของผู้สอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

1.5.1 กระบวนการบริหารหลักสูตร

กระบวนการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรมาใช้เป็นหลักและทิศทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ทำให้เกิดกระบวนการต่อเนื่อง ซึ่งมีองค์ประกอบย่อยมากมายประสานสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดผลดีที่สุดและตรงเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งกระบวนการทำงานหรือกระบวนการบริหารหลักสูตร ซึ่งสามารถเขียนแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กระบวนการบริหารหลักสูตร

หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ก่อให้เกิดเป้าหมายและทิศทางดำเนินงานของโรงเรียนขนาดใหญ่

สภาพแวดล้อมและความพร้อมของโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่ต้องการนำมาร่วมพิจารณาเลือกเป้าหมายทิศทางในการดำเนินงาน ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน การเงิน วัสดุ อุปกรณ์และสื่อต่างๆ

การดำเนินการใช้หลักสูตรในโรงเรียน เป็นข้อมูลป้อนกลับ ได้แก่ ความรู้ คุณสมบัติ ทักษะที่ต้องการและอุปนิสัยใจคอของนักเรียนที่ติดตัวไป

กระบวนการเรียนการสอน เป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ จะได้ผลหรือไม่อยู่ที่วิธีการสอนของครู

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารหลักสูตรมีกระบวนการสอนเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินการ โดยมีองค์ประกอบ ด้านหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพแวดล้อมและความพร้อมของโรงเรียน การดำเนินการใช้หลักสูตรในโรงเรียน ผลการใช้หลักสูตรมาประสานสัมพันธ์เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.6 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอบที่กำหนดไว้ และต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ได้มีนักการศึกษากล่าวถึง การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ไว้ดังนี้

สังัด อุทรานนท์ (2532: 263-271) ได้กล่าวถึง งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน โดยการปรับจากหลักสูตรกลางหรือหลักสูตรแม่บท
2. การจัดทำแผนการสอน การจัดทำแผนการสอนเป็นการขยายสาระเนื้อหาจากหลักสูตรเพื่อไปสู่การสอนโดยกำหนดกิจกรรมการสอน และเวลาไว้อย่างชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละครั้ง เพื่อนำมาเป็นแรงคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายดังกล่าว

4. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลนี้เป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรของครู เพราะจะเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่าการเรียนการสอนนั้นสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ดังนั้นครูจึงต้องศึกษาให้เข้าใจเพื่อที่จะนำมาปฏิบัติได้ถูกต้อง

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 230) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งมีงานหลักดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรที่กว้างขึ้นมาใช้กับประชากร โดยส่วนรวมในพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศนั้น มักจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน ควรจะได้มีการปรับหลักสูตรกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ

2. การจัดทำแผนการสอน เป็นการขยายหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งหากครูไม่มีการจัดทำแผนการสอน การใช้หลักสูตรก็จะเป็นไปอย่างไม่มีจุดหมายทำให้มีข้อบกพร่องในการใช้ อันจะส่งผลให้การบริหารล้มเหลว

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมจัดขึ้นโดยครู เพื่อให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร จึงเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจำเป็นจะต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนการใช้งบประมาณ

4. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ว่าบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ การวัดและประเมินผลเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาต่าง ๆ เพราะเป็นข้อมูลช่วยตัดสินใจของครูในการปรับปรุงวิธีการสอน การแนะนำ ตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน และใช้ปรับปรุงการเรียนของนักเรียนให้เรียนถูกวิธียิ่งขึ้น ดังนั้น การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน จึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นต้องจัดให้เป็นระบบที่ชัดเจนเหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอน อันเป็นส่วนสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

สรุปได้ว่า การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนของการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยแท้จริง ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางในการใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย ไม่เสียเวลาหรือมีข้อบกพร่องในการใช้หลักสูตร อันจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลดีต่อผู้เรียน

1.7 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำ ให้หลักสูตร บังเกิดผลต่อการใช้อย่างแท้จริงแล้ว การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรก็ควรจะเป็นวิธีการปฏิบัติการณ์ที่มีหลักเกณฑ์และมีกระบวนการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพพอที่จะมั่นใจได้ว่าหลักสูตรที่ได้สร้างขึ้นนั้นจะได้มีโอกาสนำไปปฏิบัติจริง ๆ อย่างแน่นอน นักการศึกษากล่าวถึงการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ไว้ดังนี้

สจิด อุทรานันท์ (2532: 271) ได้กล่าวถึง งานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การนิเทศและการติดตามผลการใช้หลักสูตร และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538: 170-171) กล่าวถึง การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ซึ่งมีงานหลัก ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
2. การแปลงหลักสูตรสู่การเรียนการสอน
3. การทำแผนการสอน
4. การส่งเสริมสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการเรียนรู้
5. การจัดประสบการณ์เพื่อตอบสนองหลักสูตร

ศุภินัย ภูพันธ์ (2546: 230) กล่าวถึง การใช้หลักสูตรด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ซึ่งมีงานหลักดังนี้

1. การจัดงบประมาณ การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากสำหรับสถานศึกษาทุกระดับผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องบริหารงบประมาณประจำปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงและยังมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2. การใช้อาคารสถานที่ เป็นสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตรซึ่งผู้บริหารการศึกษาพึงตระหนักว่า อาคารสถานที่ และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในสถานศึกษาย่อมเป็นส่วนประกอบสำคัญต่อการเรียนการสอน และการอบรมบ่มเพาะนิสัยแก่ผู้เรียนได้ทั้งสิ้น แต่เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีปริมาณและคุณภาพของอาคารสถานที่แตกต่าง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวางแผนการใช้อาคารให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร ขณะที่ดำเนินการใช้หลักสูตร จะต้องศึกษาปัญหาและปรับแก้สิ่งต่าง ๆ ให้เข้ากับสภาพจริงและความเป็นไปได้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

4. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ภารกิจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรเพื่อกระตุ้นให้โรงเรียน ผู้ใช้หลักสูตร ได้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรและส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตร

สรุปได้ว่า การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นการดำเนินการของโรงเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การนิเทศและติดตามการใช้หลักสูตร และการตั้งศูนย์บริการเพื่อการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีการอบรมเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร เพื่อสร้างความพร้อมในการสอนของครูให้

เกิดความมั่นใจมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรระหว่างโรงเรียน

1.8 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร เป็นคำที่มีความหมายกว้าง เนื่องจากหมายถึงการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ทั้งหมด การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วบางส่วนให้เหมาะสมขึ้น หรือการเพิ่มเติมหลักสูตรบางอย่างที่เป็นความต้องการของสังคม ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงสามารถทำได้ทั้งก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตร และหลังการใช้หลักสูตร ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือการวางแผนจัดทำหรือร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร รูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ เพราะรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรนั้นเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่จะดำเนินการต่อไป ดังนั้นนักการศึกษาได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้หลายรูปแบบ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาได้ ดังนี้

ไทเลอร์ (Tyler.1950 อ้างถึงในวิชัย วงษ์ใหญ่ 2538: 10) เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นตอบคำถามที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร 4 ข้อ ได้แก่จุดมุ่งหมาย การจัดประสบการณ์ เนื้อหา และการวัดและประเมินผล

ทาบ (Taba. 1962 อ้างถึงในวิชัย วงษ์ใหญ่ 2538 : 14) เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การเลือกเนื้อหาสาระ
4. การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ
5. การจัดประสบการณ์เรียน
6. การเลือกประสบการณ์เรียน
7. การประเมินผล

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540: 48) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร

ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้
4. การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล

5. การสร้างสื่อการเรียนและคู่มือครู
6. การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรก่อนจะนำไปทดลองใช้
7. การนำหลักสูตรไปทดลองใช้
8. การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร
9. การปรับปรุงแก้ไขหลังจากทดลองใช้หลักสูตร
10. การอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่
11. การนำหลักสูตรไปใช้
12. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
13. การประเมินผลหลักสูตร
14. การปรับปรุงหลักสูตร

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรได้ดังนี้

1. การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรแต่ละหลักสูตรจึงต้องมีความมุ่งหมายที่แสดงถึงเอกลักษณ์และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปด้วย ซึ่งความมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับควรสอดคล้องและเสริมความมุ่งหมายทางการศึกษาในระดับชาติ
2. การจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ เมื่อได้กำหนดแล้วว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรมีอะไรบ้าง สิ่งต่อไปก็คือการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับนักเรียน และลำดับก่อนหลังในการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การนำเอาหลักสูตรไปใช้การนำเอาหลักสูตรไปใช้ คือการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลเพื่ออำนวยความสะดวกและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
4. การประเมินผลหลักสูตรการตรวจสอบหลักสูตรที่นำไปใช้ว่าเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับผู้เรียนมากน้อยเพียงใด และนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่
5. การปรับปรุงหลักสูตร การนำผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรไปปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม และนำไปใช้ต่อไป หรือตัดสินใจต่อหลักสูตร

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา สามารถทำได้ทั้งก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตร และหลังการใช้หลักสูตร สำหรับรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรมีหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้เสนอว่ามีหลักการและแนวคิดอย่างไร ซึ่งทุกรูปแบบมีองค์ประกอบและขั้นตอนการ

พัฒนาหลักสูตรที่คล้ายคลึงกัน คือ การวางแผนจัดทำหรือร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล (2530: 211) ได้ให้ความหมายการประเมินผลของหลักสูตรว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประโยชน์ของขั้นตอนนี้ก็คือผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ไข และปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2545: 127) ได้ให้ความหมายการประเมินผลของหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการหาคำตอบว่าหลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีการวัด การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล จากหลายองค์ประกอบ ได้แก่ วิเคราะห์จากตัวหลักสูตร วิเคราะห์จากการเตรียมความพร้อม เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร วิเคราะห์จากกระบวนการนำ หลักสูตร ไปใช้ วิเคราะห์จากสัมฤทธิ์ผลการเรียนของผู้เรียน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจะต้องนำเสนอข้อมูลเพื่อตัดสินใจ หรือการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหรือเลือกวิธีใหม่

เยาวดี รางชัยกุล (2548: 7) สรุปว่า การประเมินผลคำที่ใช้ในการอธิบายและตัดสินคุณสมบัติบางอย่างของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมทั้งกระบวนการและ โครงการต่าง ๆ นั้นคือ กระบวนการประเมินผล ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ

1. การเลือกสิ่งที่ต้องการประเมิน
2. การพัฒนาและใช้กระบวนการเพื่ออธิบายสิ่งที่ต้องการประเมินนั้นอย่างถูกต้อง
3. การสังเคราะห์หลักฐานที่เป็นผลจากกระบวนการเหล่านี้ไปสู่การตัดสินใจขั้น

สุดท้าย

จากความหมายการประเมินหลักสูตร ดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณา ตัดสินคุณค่าของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมา สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรหรือไม่ โดยมีการดำเนินการประเมินที่มีระบบ มีขั้นตอน ผลที่ได้จะช่วยในการตัดสินใจ พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรต่อไป การประเมินจึงเป็นกระบวนการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อที่จะ

นำมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินหาทางเลือก ในการปรับปรุงข้อบกพร่องการวางรูปแบบ การกำหนดโครงสร้าง ตลอดจนการดำเนินงานของหลักสูตร

2.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้

สุพัตร์ พิบูลย์ (2544: 7-8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินว่า เป็นการดำเนินการศึกษา ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เพื่อตรวจสอบศักยภาพ คุณภาพ หรือความเหมาะสม ของ สิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือของปฏิบัติการใด ๆ จะมีผลทำให้ได้ข้อมูล หรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องในลักษณะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี หากทำการ ประเมินแล้วพบว่ายังมีข้อบกพร่อง ก็จะทำให้สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ กล่าวโดยสรุปการ ประเมินก่อให้เกิดประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน
 2. ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานให้เหมาะสมก่อนการนำไป ปฏิบัติลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา อุปสรรคที่จะทำให้งานล้มเหลว
 3. มีโอกาสที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการลดโอกาสความ สูญเปล่าในการปฏิบัติงาน
 4. การประเมินทำให้ทราบว่าปฏิบัติการใด ๆ ที่ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่า หรือไม่
 5. การประเมินทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาและเกิดการยกระดับคุณภาพงาน
- กาญจนา วัธนสุนทร (2544: 49) กล่าวถึง ความสำคัญในการประเมินหลักสูตร ว่า การประเมินหลักสูตร เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินสถาบันการศึกษา ที่ทำให้สถานศึกษา และ การประเมินผลผลิตของการจัดการศึกษามีความสมบูรณ์ เนื่องจากการประเมินหลักสูตรเป็น บทบาทของสถาบันการศึกษาที่จะแสดงให้เห็นว่า ได้จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่เด็กอย่างไร สอดคล้องกับความต้องการและบริบทต่าง ๆ ของสังคมและประเทศชาติเพียงใด จุดมุ่งหมายของ การประเมินหลักสูตรอาจทำ เพื่อการออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการ บริบทและ วัฒนธรรมของสังคมและท้องถิ่นที่จะนำ หลักสูตรไปใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวหลักสูตร และประสิทธิผล/ภาพ ในการนำ หลักสูตรไปใช้ เพื่อการพัฒนา เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร ในระยะต่าง ๆ

ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลในสิ่งที่มุ่งประเมินเพื่อเป็นสารสนเทศในการตัดสินใจในเรื่อง ของการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

2. กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับได้ทบทวนในสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
3. กระตุ้นให้มีการใช้หลักสูตรได้ถูกต้องและเหมาะสมตามที่ได้กำหนดและ

วางแผน

4. กระตุ้นให้มีการปรับปรุงในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
5. ได้แนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนใน

หลักสูตร

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2544: 8 – 9) กล่าวถึงความสำคัญในการประเมินหลักสูตรว่าเป็นความต้องการจำเป็นต่อการสร้างหลักสูตรใหม่ การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่การวางแผนและการจัดสรรทรัพยากรเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ให้ทราบปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามลำดับความสำคัญอันจะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการดำเนินงาน

2. ช่วยในการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ช่วยลดการสูญเปล่าของงบประมาณ ทรัพยากร กำลังคน และเวลา

4. เป็นแนวทางในการวางแผนงาน และนำ แผนงานมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานและการบริหารต่อไป

5. เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงองค์กรและหน่วยงาน

6. ช่วยให้ผู้สามารถปฏิบัติหรือดำเนินการได้สอดคล้องตามความต้องการ

7. ช่วยระบุปัญหาที่แท้จริงทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด

8. ช่วยในการสำรวจปัญหาและความต้องการต่อการดำเนินหลักสูตร

สรุปได้ว่าความสำคัญในการประเมิน ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรช่วยในการตัดสินใจ และที่สำคัญช่วยให้เกิดการพัฒนาคูณาภาพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร ได้มีผู้กล่าวถึงขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร ดังนี้

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2551: 39-41) สมคิด พรหมจ้อย และ สุพัศตร์ พิบูลย์ (2543: 10-21) และ ถัดดาวลัย เพชรโรจน์ (2549: 137-143) ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน คือ ทำความรู้จักกับหลักสูตรที่จะประเมินในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นกรอบแนวทางในการประเมินหลักสูตร เมื่อพบจุดเด่น-จุดด้อย หรือ

ความสำเร็จความล้มเหลวของหลักสูตร นักประเมินจะสามารถอธิบายเหตุผล หรือสาเหตุได้อย่างคมชัดยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์ความสำเร็จและความล้มเหลวกับสภาพการดำเนินงานหลักสูตร

2. กำหนดหลักการและเหตุผลของการประเมินหลักสูตร ในขั้นตอนนี้ต้องกล่าวถึงความจำเป็นมาของหลักสูตร ตลอดจนความจำเป็นและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร รวมถึงผลดีของการประเมินหรือผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นถ้าไม่ได้ทำการประเมินหลักสูตร เป็นส่วนที่นำไปสู่การค้นคว้าเกี่ยวกับเหตุผลและความเป็นมาของหลักสูตรที่จะประเมินว่าทำไมต้องมีการประเมิน

3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อเป็นกรอบหรือทิศทางให้ทราบว่าการประเมินครั้งนี้มุ่งศึกษามุ่งประเมินในด้านใดบ้าง ซึ่งจะเป็นการควบคุมทิศทางการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด

4. กำหนดขอบเขตในการประเมิน ซึ่งอาจจะระบุ 3 เรื่อง คือ ประเด็นในการประเมินหลักสูตร ประชากร กลุ่มตัวอย่าง หรือผู้ให้ข้อมูล และช่วงเวลาในการประเมินหลักสูตร

5. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี แนวทางในการประเมิน แบบจำลองการประเมินรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการประเมินหลักสูตร ตลอดจนศึกษากรณีตัวอย่างที่ทำการประเมินหลักสูตรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ทำให้เห็นแนวทางในการดำเนินงานประเมินได้ชัดเจนมากขึ้น

6. ออกแบบการประเมินเป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมิน โดยออกแบบ 3 เรื่องที่สำคัญ คือ การออกแบบการวัดตัวแปร การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง และออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล

7. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือยัง จะใช้เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว หรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ ถ้าสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมินและมีการตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้จริง เช่น ดัชนีความตรง ความเที่ยง ความยาก ฯลฯ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินอาจจะเป็นแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ เป็นต้น

8. เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้จะนำไปสู่ความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ จะทำให้ทราบว่าอะไรคือแหล่งข้อมูลที่ต้องการ จะต้องเก็บข้อมูลที่ไหน เมื่อไร จากใคร เวลาใด และจะใช้เทคนิควิธีการใดในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงจะได้รับความร่วมมือที่ดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดสมบูรณ์และถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจจะเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ได้แก่

การวิเคราะห์ผลงาน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน การประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง การใช้สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การสังเกต เป็นต้น

9. วิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลปกติจะไม่ใช้วิธีการที่ยุ่งยาก ซับซ้อนมากนัก อาจใช้วิธีการทางสถิติบ้างตามความจำเป็น ถ้าเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถนำมาวิเคราะห์โดยสถิติต่างๆ เช่น การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น ส่วนข้อมูลที่ไม่ใช่ปริมาณสามารถวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์

10. การรายงานผลการประเมิน เป้าหมายของการประเมินหลักสูตร คือ การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการวินิจฉัย สั่งการ หรือตัดสินใจในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร รายงานการประเมินสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ รายงานสรุปสำหรับผู้บริหารซึ่งควรสั้นกะทัดรัด เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ โดยประกอบด้วยส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์ ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ ส่วนรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์จะมีรายละเอียดที่ชัดเจนครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมด

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ กัญญา ลินทรตันศิริกุล (2553: 9-34 – 9-35) ได้กล่าวว่าการประเมินหลักสูตรทั้งระบบเป็นสิ่งจำเป็นต้องปฏิบัติ เพราะผลที่ได้จากการประเมินสามารถอธิบาย และนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ ในภาพรวมขั้นตอนการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. พิจารณาเป้าหมายการประเมินหลักสูตร ได้แก่ ระบุบุคคลที่ต้องการใช้ผลการประเมินหลักสูตร กำหนดหลักการและหน้าที่ของผู้ประเมินที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดงบประมาณ และระยะเวลาที่ใช้สำหรับการประเมินหลักสูตร

2. กำหนดคณะกรรมการการประเมินหลักสูตรในขั้นตอนนี้ต้องพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร และหลักการ ขอบข่าย วิธีการ และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

3. ประชุมคณะกรรมการประเมิน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร อธิบาย วิธีการและขอบข่ายของการประเมินหลักสูตร และบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร

4. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของการประเมิน ได้แก่ อธิบายข้อมูลที่ต้องการจะได้ กำหนดแหล่งข้อมูล สถานที่ ระยะเวลาที่ต้องการไปเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดระยะเวลาสำหรับผู้ที่จะให้ข้อมูล รูปแบบการประเมินหรือกรอบความคิดสำหรับใช้ประเมินหลักสูตร เครื่องมือและเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

5. พัฒนาเครื่องมือและเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนนี้เป็นการกำหนด

คำถามหลักๆ ที่ต้องการประเมิน ทำการพัฒนาเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
พิจารณาเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการใช้เครื่องมือกับแหล่งข้อมูล

6. เลือกกิจกรรมการประเมินหลักสูตร โดยการทบทวนวัตถุประสงค์การ
ประเมินกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล พิจารณาเลือกและเรียงลำดับความสำคัญของ
กิจกรรมการประเมินหลักสูตร เลือกลักษณะกิจกรรมการประเมินหลักสูตรเชิงปริมาณ และเชิง
คุณภาพ

7. กำหนดแหล่งทรัพยากรและการคาดการณ์เกี่ยวกับปัญหาอันอาจเกิดขึ้น ใน
ขั้นตอนนี้ต้องพิจารณาขบประมาณสำหรับการประเมินช่วงระยะเวลาสำหรับคณะกรรมการประเมิน
ปฏิบัติการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะประหยัดงบประมาณรวมทั้งทรัพยากรการประเมินด้านอื่นที่จะ
นำมาใช้ประโยชน์สำหรับการประเมิน

8. เรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรมการประเมินหลักสูตร โดยการวิเคราะห์
แผนการประเมินหลักสูตรทั้งหมดภารกิจความรับผิดชอบขององค์ประกอบของคณะกรรมการ
ประเมินหลักสูตร แหล่งข้อมูลด้านเอกสาร บุคลากร สถานที่ และระยะเวลา กำหนดขอบเขตและ
ปริมาณของข้อมูลที่ต้องการรวบรวมและทำการจัดลำดับกิจกรรมการประเมินให้เหมาะสมกับผู้
ประเมิน แหล่งข้อมูลและช่วงเวลา

9. กำหนดวันที่เสร็จการประเมิน โดยทบทวนการวางแผนการบริหารการ
ประเมินหลักสูตร ควบคุมการบริหารจัดการประเมินหลักสูตรให้เป็นไปตามแผน ตรวจสอบ
ความก้าวหน้าของการประเมินหลักสูตรเป็นช่วงๆ เพื่อปรับแผนการประเมินให้เป็นไปตามกำหนด

10. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตร โดยการกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์
การประเมินหลักสูตร กำหนดหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาผลกระทบและผลพลอยได้ที่
เกิดจากการใช้หลักสูตร พิจารณาลำดับขั้นตอนการใช้หลักสูตรทุกระยะ และพิจารณาถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร

11. เขียนรายงานผลการประเมินหลักสูตร ได้แก่ การตีความหมายผลการวิเคราะห์
ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สรุปและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการใช้หลักสูตร บันทึก
แหล่งข้อมูลและบุคคลที่ให้ข้อเสนอแนะ เสนอแนวทางวิธีการปฏิบัติจากข้อเสนอแนะ และเขียน
รายงานผลการประเมินโดยแยกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกสำหรับรายงานผลการประเมินสำหรับ
ผู้บริหาร ส่วนที่สองเป็นรายงานฉบับรายละเอียด ผลการประเมินสำหรับนักพัฒนาหลักสูตรและผู้
ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรมีขั้นตอนหลักๆ ดังนี้ คือ ทำความรู้จักหลักสูตร
ที่จะประเมิน กำหนดหลักการและเหตุผลของการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของ

การประเมิน ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกแบบการประเมิน สร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลการประเมิน

2.4 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้ ลัดดาวัลย์ เพชร โรจน์ (2549: 128) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร โดยพิจารณาว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด
2. เพื่อตัดสินใจ การวางเค้าโครง และรูปแบบหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงาน การสอนตามหลักสูตร การบริหารวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ โดยพิจารณาว่าเป็นไปตามแนวทางที่วางไว้หรือไม่ มีส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไข
3. เพื่อวัดผลผลิต คือ พิจารณาว่าผู้เรียนตามหลักสูตรนั้นมีคุณภาพอย่างไร ตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้หรือไม่
4. เพื่อหาความต้องการที่จำเป็น เพื่อเลือกแนวทางการสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม สถาบัน โดยประเมินเพื่อให้ได้ทางเลือกก่อนจะมีตัวหลักสูตร
5. เพื่อหาความเป็นไปได้เพื่อนำหลักสูตรไปใช้ โดยประเมินระหว่างใช้และใช้หลักสูตรเสร็จแล้ว

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2543: 33) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของการประเมิน การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินการในช่วงที่การพัฒนาหลักสูตรยังดำเนินการอยู่ เพื่อจะพิจารณาว่าองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร เช่น จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การวัดผล มีความสอดคล้องกันหรือไม่
2. เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นการประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้ จะช่วยปรับปรุงหลักสูตรให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีก หรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการ

หลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลการตัดสินใจว่า หลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาหรือไม่อย่างไรการประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้แล้วช่วงหนึ่ง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537: 7) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรที่ปฏิบัติกันส่วนใหญ่ มี 2 ประการ คือ

1. การประเมินในระหว่างการพัฒนาหลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ผลการประเมินนั้นให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยมีการวัดผลเป็นระยะๆ ในระหว่างการพัฒนาหลักสูตรแล้วนำผลจากการวัดมาประเมินว่าแต่ละขั้นตอนของหลักสูตร มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรในการที่จะปรับปรุงส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรได้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริงต่อไป

2. การประเมินเพื่อสรุปว่า คุณค่าของการพัฒนาหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่หลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เรียน ของสังคมเพียงใด ควรจะใช้ได้ต่อไปหรือควรยกเลิกทั้งหมด หรืออาจยกเลิกเพียงบางส่วน และปรับแก้ไขในบางส่วนใด

ทิสนา แคมมณี (2537: 2) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่

2. เพื่อตัดสินใจว่าการวางเค้าโครงและระบบของหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. เพื่อวัดผลว่า ผลผลิต คือ ผู้เรียนเป็นอย่างไร

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร

2. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนว่า มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ หลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร และหาแนวทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาหลักสูตรสู่ความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการตรวจสอบเพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดเมื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาในสถานการณ์จริง มีข้อบกพร่องหรือปัญหาอุปสรรคในด้านใดต่อการนำหลักสูตร ไปใช้ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

สำหรับการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยมุ่งตรวจสอบหลักสูตร 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการหลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร

2.5 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร (Models for evaluation of curriculum)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรเป็นกรอบความคิดเกี่ยวกับกระบวนการ หรือวิธีการประเมินหลักสูตร ซึ่งมีนักการศึกษาและนักประเมินหลายท่านได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยจัดเป็นประเภทไว้ ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543: 69-88) สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2543) อ้างอิงใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2545: 141-143) ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่คล้ายคลึงกันซึ่งจัดแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

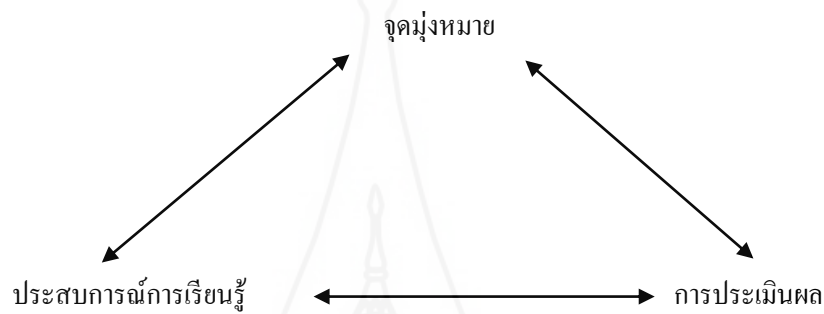
1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ และ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์
2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค
3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยการตัดสินใจ ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวีส และ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

โดยสรุปสาระสำคัญของการประเมินหลักสูตรแต่ละรูปแบบ ดังนี้

2.5.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler, 1959)

ไทเลอร์ได้เสนอแนวคิดการประเมินหลักสูตร โดยวิธีการเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบ

ของการจัดกระบวนการศึกษา 3 ประการคือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดนี้ คือ พิจารณาผู้เรียนว่ามีความก้าวหน้าตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ จุดมุ่งหมายที่ช่วยให้หลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติและประเมินได้ คือ จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม โดยพิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการจัดกระบวนการศึกษาทั้ง 3 ประการ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบการจัดกระบวนการศึกษา

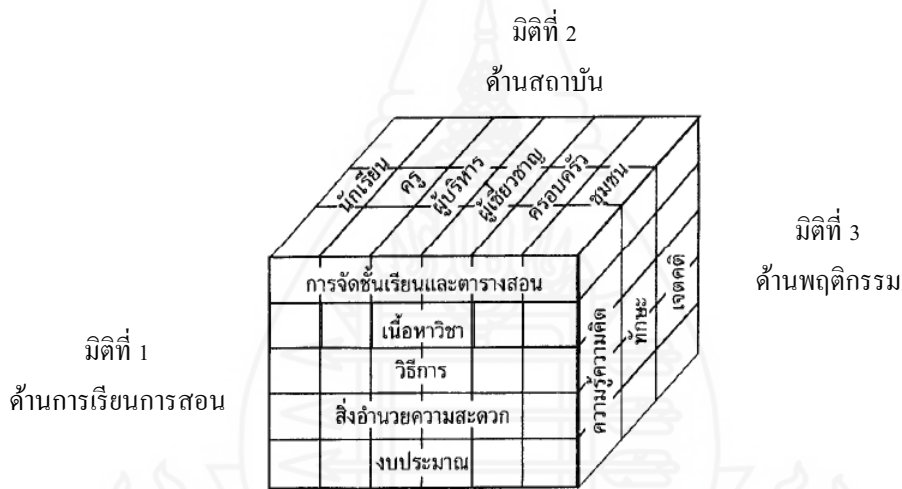
ขั้นตอนของการประเมินหลักสูตรมีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายกว้างๆ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยขององค์ประกอบต่างๆ ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย คือ นักเรียน สังคม เนื้อหาสาระ ส่วนปัจจัยที่กำหนดขอบเขตของจุดมุ่งหมาย ได้แก่ จิตวิทยาการเรียนรู้และปรัชญาการศึกษา
2. กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดภายหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. กำหนดสถานการณ์ที่แสดงความสำเร็จของจุดมุ่งหมาย
4. พัฒนาและเลือกเทคนิคในการวัด
5. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้อง และบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
6. รวบรวมข้อมูลที่เป็นผลงานของนักเรียน
7. เปรียบเทียบข้อมูลกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
8. ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จะต้องมีการตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิก ถ้าบรรลุจุดมุ่งหมายก็จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

2.5.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L.

Hammond, 1967)

แฮมมอนด์ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นพบการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรว่า มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรที่กำลังดำเนินการใช้อยู่ปัจจุบัน โดยการเปรียบเทียบข้อมูลพฤติกรรมกับจุดประสงค์โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น แฮมมอนด์ได้เสนอโครงสร้างสำหรับการประเมินหลักสูตรประกอบด้วย 3 มิติใหญ่ๆ แต่ละมิติประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญๆ อีกหลายตัวแปร ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่างๆ เหล่านี้ มิติทั้ง 3 ได้แก่ มิติด้านการเรียนการสอน มิติด้านสถาบัน และมิติด้านพฤติกรรม ดังภาพที่ 2.2

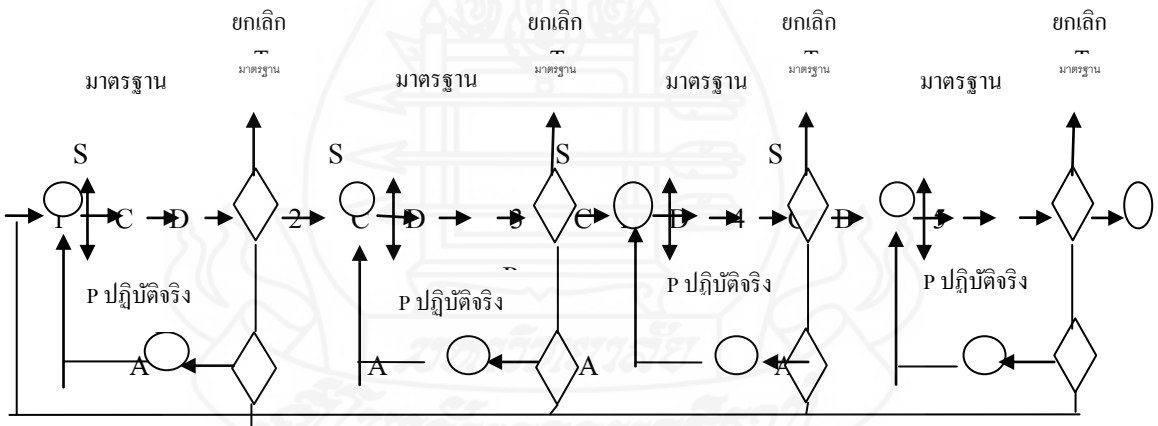
ภาพที่ 2.3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติ

2.5.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Malcolm Provus, 1969)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัสมีจุดประสงค์เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่ควรปรับปรุงหรือดำเนินการต่อ หรือยกเลิกการใช้ โพรวัสเรียกว่า วิธีการประเมินความไม่สอดคล้อง (Discrepancy Model) และนิยามการประเมินว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ 1) กำหนดมาตรฐานของหลักสูตร ได้แก่ มาตรฐานด้านการพัฒนา และมาตรฐานด้านเนื้อหา 2) พิจารณาความไม่สอดคล้องระหว่างส่วนต่างๆ ของหลักสูตรกับมาตรฐานที่กำหนดขึ้น และ 3) ใช้ข้อมูลความไม่สอดคล้องสำหรับหาจุดอ่อนของหลักสูตร

โพรวัสได้เสนอขั้นตอนการประเมินหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ

- 1) นิยามหลักสูตร เป็นการบรรยายรายละเอียดของหลักสูตร โดยพิจารณาคุณภาพของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่ได้มาขณะดำเนินการใช้หลักสูตร ได้แก่ 1. วัตถุประสงค์ 2. คุณลักษณะของครู นักเรียน โสตทัศนูปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตร 3. กิจกรรมของนักเรียนและครูที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์
 - 2) การดำเนินการเริ่มใช้หลักสูตร เป็นขั้นตอนการพิจารณาสภาพที่เป็นจริงของการดำเนินการใช้หลักสูตร
 - 3) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการใช้หลักสูตร
 - 4) การประเมินผลผลิตของหลักสูตร เป็นการประเมินผลผลิตขั้นสุดท้าย
 - 5) การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการใช้หลักสูตรได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด
- ทั้งนี้ การประเมินหลักสูตรทุกขั้นตอนจะมีการเทียบกับสิ่งที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน ถ้าพบความไม่สอดคล้องจะเป็นข้อมูลนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินการหรืออาจพบทวนให้มีการดำเนินการซ้ำหรืออาจล้มเลิกโครงการ ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติจริงกับมาตรฐานที่กำหนด

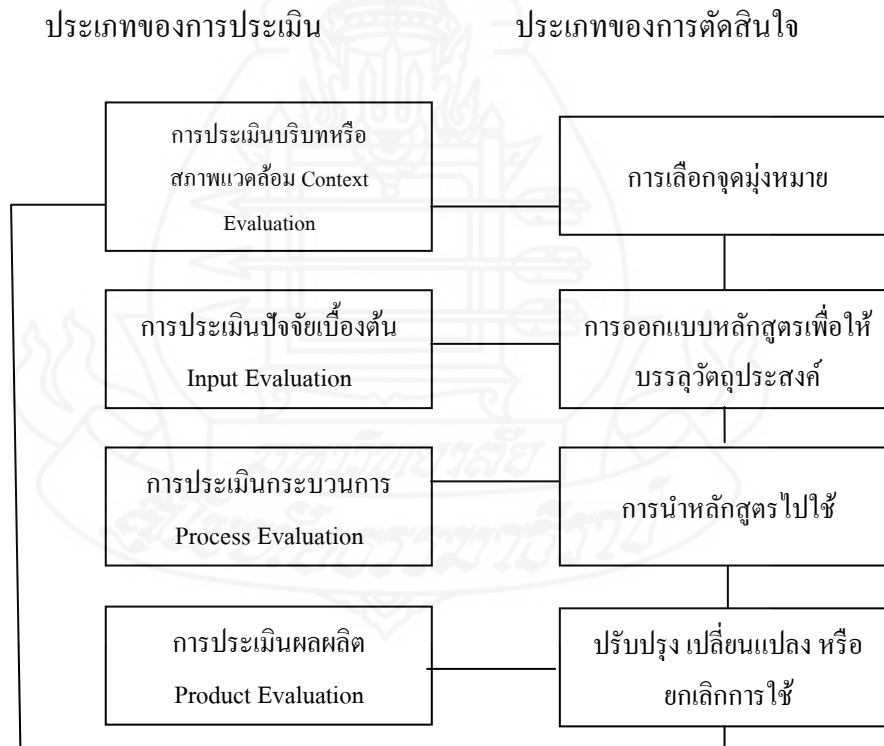
2.5.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตฟเฟิลบีม (Daniel L.Stuffebeam, 1970)

สตฟเฟิลบีม ได้เสนอรูปแบบการประเมินซึ่งเป็นที่รู้จักและนิยม โดยเรียกรูปแบบนี้ว่า การประเมินแบบ CIPP ซึ่งได้มาจากอักษรตัวแรกของคำว่า Context, Input, Process, Product เน้นการตัดสินใจ 4 ประการ คือ 1) การตัดสินใจเกี่ยวกับวางแผน 2) การ

ตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง 3) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และ 4) การตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของการใช้หลักสูตร จึงเรียกวิธีการประเมินว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับความสำเร็จของการประเมิน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ 4 ประการ โดยทำการประเมินองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C)
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I)
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) และ
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P)

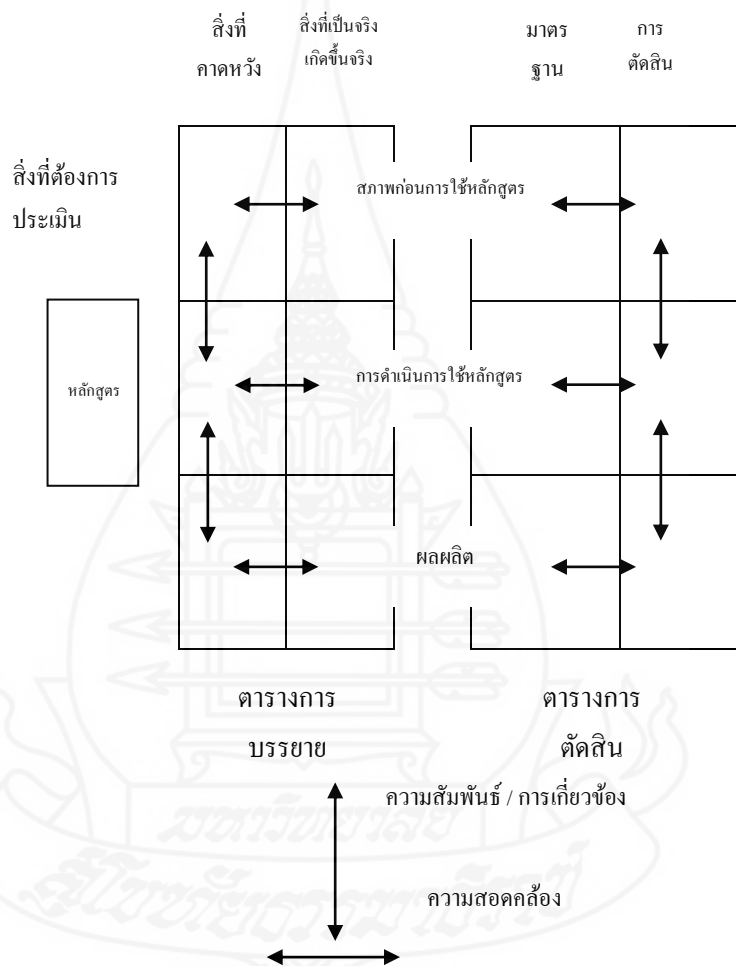
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินของสตีฟเฟิลบีม เน้นกระบวนการประเมินอย่างต่อเนื่องสรุปเป็น 3 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ 1) เป็นการอธิบายรายละเอียดของสิ่งที่จะประเมินให้ชัดเจน 2) เป็นการได้มารายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3) ใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ส่วนลักษณะวิธีการประเมิน 4 ประการ รวมทั้งการตัดสินใจ 4 ประการ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.5 แสดงประเภทการประเมินและประเภทการ

2.5.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Robert E. Stake, 1967)

รูปแบบการประเมินของสเตค จะคำนึงถึงข้อมูลเชิงบรรยายและข้อมูลเชิงตัดสินใจรวมทั้งคำนึงถึงแหล่งที่จะได้มาของข้อมูลอีก 3 ด้าน คือ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือสภาพก่อนใช้หลักสูตร 2) กระบวนการหรือข้อมูลที่ได้ขณะดำเนินการใช้หลักสูตร และ 3) ผลผลิตการใช้หลักสูตร โดยแยกศึกษา 4 ส่วน คือ ผลที่คาดหวังหรือตั้งใจ ผลที่เกิดขึ้นจริง มาตรฐานที่ใช้ และการตัดสินใจ ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 รูปแบบการประเมิน

สรุปได้ว่า รูปแบบของการประเมินหลักสูตรมีหลายรูปแบบ โดยแต่ละรูปแบบมีรายละเอียด จุดเน้นแตกต่างกันไปตามแนวคิดของผู้ออกแบบการประเมิน แต่อย่างไรก็ตาม จุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตรไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม เพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่ามีคุณค่ามากน้อยเพียงใด สมควรนำหลักสูตรไปใช้ต่อ หรือ ยกเลิกการใช้

หลักสูตร รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้รับ ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2.6 รูปแบบการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการใช้หลักสูตร พบว่าการประเมินการใช้หลักสูตร ส่วนใหญ่ผู้วิจัยนิยมใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ CIPP หรือใช้การประเมินเชิงระบบโดยมุ่งประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ยังไม่พบว่ามีรูปแบบการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตาม มีนักการศึกษาบางท่านเสนอรูปแบบการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้โดยการประยุกต์รูปแบบการประเมินหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2549: 137-145) ได้เสนอรูปแบบการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การตรวจสอบความสอดคล้องของสิ่งที่ปฏิบัติจริงกับเกณฑ์ที่พึงประสงค์

เป็นการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ สเตค ไพรวัส และ ฟาย เดลตา แคลปป์ โดยรูปแบบของการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้รูปแบบนี้ คือ การตรวจสอบความสอดคล้อง/ความแตกต่างของสิ่งที่ปฏิบัติจริง ใช้ปัจจัยและกระบวนการต่างๆ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่พึงประสงค์ของการจัดการใช้ปัจจัยและกระบวนการต่างๆ ของการใช้หลักสูตร ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.7 ตรวจสอบความสอดคล้อง

จากรูปแบบที่เสนอด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้อง ได้กำหนดวิธีการประเมินไว้ดังนี้ คือ

1. กำหนดองค์ประกอบที่จะประเมิน 3 ด้าน คือ ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตระยะสั้น
2. วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ที่สำคัญ หรือ ตัวแปรหลักของแต่ละองค์ประกอบที่จะมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของการใช้หลักสูตร ซึ่งอาจเรียกตัวบ่งชี้ที่ว่า “สิ่งที่ประเมิน”
3. กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานเชิงปรนัยที่สังเกตได้ วัดได้ สำหรับแต่ละตัวบ่งชี้ในลักษณะ “ความคาดหวังที่ต้องการ”
4. ระบุแหล่งข้อมูล หรือผู้ที่ให้ข้อมูลแก่ผู้ประเมินแต่ละครั้ง
5. ระบุเทคนิควิธีที่จะใช้วัดในการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. จัดแบ่งช่วงเวลา เลือกกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลบันทึกข้อมูลอย่างมีระเบียบระบอบอย่างต่อเนื่อง ในระยะที่หลักสูตรกำลังใช้ก่อนสิ้นสุดการใช้ลง
7. วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล สิ่งปฏิบัติได้ตรงตามเกณฑ์ สิ่งที่ยังไกลจากเกณฑ์ระดับการนำไปใช้ หาสาเหตุของความห่าง และแนวทางปรับปรุงแก้ไข

รูปแบบที่ 2 การประเมินหลักสูตรโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน รูปแบบการประเมินแบบนี้ 2 นี้ เป็นการประเมินหลักสูตรโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ดอริส โกว์ เป็นรูปแบบการประเมินเอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นรูปแบบการประเมินเพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตร มีวิธีการและขั้นตอนการประเมินดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์หลักสูตร โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 4 ประการ คือ โอกาสในการเรียนรู้ สิ่งเร้า โครงสร้างของหลักสูตร และสภาพการเรียนการสอน
2. ขั้นตอนการตัดสินคุณภาพของหลักสูตร เมื่อได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์คุณลักษณะต่างๆ ในองค์ประกอบ 4 ส่วนมาแล้ว จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักการ ทฤษฎีทางการศึกษาและทางจิตวิทยาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่มากนักเพียงใด

การประเมินหลักสูตรรูปแบบของโกว์ เป็นการประเมินผลภายหลังการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตรว่าดีหรือไม่อย่างไร จึงถือว่าการประเมินเอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จุดเด่นของการประเมินอยู่ที่การตัดสินคุณภาพของหลักสูตร โดยการใช้ทฤษฎีและทางด้านจิตวิทยาเป็นหลัก ไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์เป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า ยังไม่มีรูปแบบการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการเฉพาะ แต่ใช้วิธีการประยุกต์จากรูปแบบการประเมินหลักสูตรรูปแบบต่างๆ มาเป็นแนวทางในการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้

สำหรับการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์จากการศึกษารูปแบบการประเมินหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น มาเป็นแนวทางในการประเมินการใช้หลักสูตรในครั้งนี้ โดยมุ่งประเมินการใช้หลักสูตร 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.1 หลักการ

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นด้านสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการบูรณาการเนื้อหาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความแตกต่างของบุคคล และชุมชน สังคม
2. ส่งเสริมให้มีเกียรติยศและผลการเรียนรู้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยตระหนักว่าผู้เรียนมีความสำคัญ สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
4. ส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ จึงกำหนดจุดหมายดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
2. มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4. มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5. มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย โดยเฉพาะภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ความเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

3.3 กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน

3.4 โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ให้สถานศึกษาและภาคีเครือข่าย มีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้

1. ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้คือ

1.1 ระดับประถมศึกษา

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. สาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 สาระ ดังนี้

2.1 สาระทักษะการเรียนรู้ เป็นสาระเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้แหล่งเรียนรู้การจัดการความรู้ การคิดเป็น และการวิจัยอย่างง่าย

2.2 สาระความรู้พื้นฐาน เป็นสาระเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3 สาระการประกอบอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับการมองเห็นช่องทาง และการตัดสินใจ ประกอบอาชีพ การมีทักษะในอาชีพ การจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม และการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง

2.4 สาระทักษะการดำเนินชีวิต เป็นสาระเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สุขภาพ อนามัย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ศิลปะและสุนทรียภาพ

2.5 สาระการพัฒนาสังคม เป็นสาระเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี หน้าที่พลเมือง และการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

3. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

4. มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระ ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน

5. เวลาเรียนในแต่ละระดับใช้เวลาเรียน 4 ภาคเรียน ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6. หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 40 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระการเรียนรู้	จำนวนหน่วยกิต					
	ระดับ ประถมศึกษา		ระดับ มัธยมศึกษา ตอนต้น		ระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย	
	บังคับ	เลือก	บังคับ	เลือก	บังคับ	เลือก
1. ทักษะการเรียนรู้	5		5		5	
2. ความรู้พื้นฐาน	12		16		20	
3. การประกอบอาชีพ	8		8		8	
4. ทักษะการดำเนินชีวิต	5		5		5	
5. การพัฒนาสังคม	6		6		6	
	36	12	40	16	44	32
รวม	48 หน่วยกิต		56 หน่วยกิต		76 หน่วยกิต	
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	100 ชั่วโมง		100 ชั่วโมง		100 ชั่วโมง	

หมายเหตุ

1. จำนวนหน่วยกิตในแต่ละระดับ แบ่งเป็นดังนี้ คือ

1.1 ระดับประถมศึกษา ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 36 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

1.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 40

หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต

1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 44 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต

2. จำนวนหน่วยกิตวิชาเลือก ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ โดยเลือกสาระการเรียนรู้ใดสาระการเรียนรู้หนึ่ง หรือหลายๆ สาระการเรียนรู้ก็ได้ ให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละระดับ

3.5 วิธีการจัดการเรียนรู้

การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการ สอดคล้องกับวิถีชีวิต และการทำงานของผู้เรียน ได้แก่

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อเอกสาร ภูมิปัญญา ผู้รู้ หน่วยงาน ตามแผนการเรียนของผู้เรียนที่กำหนดไว้
2. การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนมาพบกันเป็นกลุ่ม โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้มีการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และหาข้อสรุปร่วมกัน
3. การเรียนรู้แบบทางไกล เป็นการเรียนรู้ที่ใช้สื่อถ่ายทอดเนื้อหาวิชา องค์ความรู้ หรือมวลประสบการณ์ต่าง ๆ โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องมาพบกัน หรือถ้าจำเป็นอาจต้องมีการพบกันเป็นครั้งคราว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทบทวนหรือซักถามประเด็นปัญหาหรือข้อสงสัยในสิ่งที่เรียนด้วยตนเองไม่เข้าใจ รวมถึงอาจเป็นการสรุปหรือเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญจากเนื้อหาวิชานั้นๆ โดยผู้เรียนจะต้องบริหารการเรียนรู้ด้วยตนเองภายในเวลาที่สถานศึกษากำหนด
4. การเรียนรู้แบบชั้นเรียน เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดสถานที่ วิชา เวลาเรียน ที่ชัดเจน และมีผู้สอนประจำวิชา
5. การเรียนรู้ตามอัธยาศัย เป็นการเรียนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สื่อเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือจากการฝึกปฏิบัติ แล้วนำความรู้และประสบการณ์มาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตร
6. การเรียนรู้จากการทำโครงการ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำหนด โครงการขึ้นตามความสนใจ ความต้องการและนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า ทดลองและลงมือปฏิบัติจริง ผลจากการทำโครงการ คือผลผลิตที่เป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ มีการบูรณาการสาระอื่นๆ ที่จำเป็นและสอดคล้องกัน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และกระตุ้นเสริมแรงให้เกิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม

7. การเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ สถานศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ตามความต้องการของผู้เรียนได้ การเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีได้ตามความต้องการซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.6 การจัดการกระบวนการเรียนรู้

การจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้ ตามปรัชญาพื้นฐานของการศึกษานอกโรงเรียน คิดเป็น โดยมีกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. กำหนดความต้องการ สภาพปัญหา โดยผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้อง กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ให้เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้โดยศึกษา และรวบรวมข้อมูลของตนเอง ข้อมูลของสภาพแวดล้อมในชุมชน สังคม และข้อมูลทางวิชาการ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย มีการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปเป็นความรู้ มีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เหมาะสมกับวัฒนธรรม และสังคม
4. ประเมิน และทบทวนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้แล้วสรุปเป็นความรู้ใหม่ พร้อมกับเผยแพร่ผลงาน

3.7 สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อหลากหลายลักษณะของสื่อที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งการเรียนรู้ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่นๆ ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว และระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา

3.8 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงการพัฒนาความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้เต็มศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน การวัดและประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีจุดหมายที่สำคัญ คือ มุ่งหาคำตอบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด

ดังนั้นการวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินจากความประพฤติ พฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมผลงาน ผู้เรียนจะทราบระดับความก้าวหน้าความสำเร็จของตน ครู จะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่ม สามารถประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองได้

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติโดยให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายนอกโรงเรียน ไม่เน้นความรู้ ความจำ เป็นการประเมินเชิงคุณภาพ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษาต่อไป ทั้งนี้ ไม่มีผลต่อการได้หรือตกของผู้เรียน

3.9 การจบหลักสูตร

ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในแต่ละระดับต้องผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตร ดังนี้

1. ผ่านการประเมิน และได้รับการตัดสินผลการเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดทั้ง 5 สาระการเรียนรู้และได้ตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตร
2. ผ่านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง
3. ผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรม จริยธรรม
4. เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารสาร แผ่นทอง (2548: 106-119) ได้ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ของสถานศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ของสถานศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 2 โดยประยุกต์แนวคิดจากนักการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 15 คน ครูอาจารย์ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 30 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสภาพการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ผู้บริหาร และครูอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดโครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2. ด้านสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก
3. ด้านปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย ส่วนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ครู อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ด้านการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

กรมวิชาการ (2548: 42-57) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน ในโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายที่ใช้หลักสูตรสถานศึกษาในปีการศึกษา 2546 พบว่า ในด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่สร้างหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรอบในการทำ (ร้อยละ 74.8)

ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 70 วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 80 ใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน มีการประเมินผลโดยพิจารณาจากผลงาน และชิ้นงาน การทดสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ และการปฏิบัติ ครูผู้สอนร้อยละ 63.7 แก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยทำให้ง่าย ๆ ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า ครูผู้สอนพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาระดับมากในเรื่องแนวทางการจัดกิจกรรมของหลักสูตรที่ เน้นการบูรณาการและยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ด้านแนวโน้มการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานควรเป็นดังนี้ หลักสูตรควรยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ทันยุคทันสมัยอย่างต่อเนือง สนองความต้องการของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ทุกกลุ่ม จะต้องเป็นรูปธรรม มีความชัดเจน และเนื้อหาสาระไม่มากและไม่ซ้ำซ้อน การจัดการเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถ ความต้องการ ของผู้เรียน และความรู้ความสามารถของบุคลากร ด้านบุคลากรต้องจัดครูผู้สอนให้ตรงกับสาขาที่ เรียน ความถนัด และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และพัฒนาบุคลากรให้ทันยุคทันสมัยอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีส่วน ร่วมในการจัดทำหลักสูตร

จงฤดี ไสยสัตย์ (2550, 119-132) ทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต2 ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างในการ ดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา และนักเรียนโดยใช้ รูปแบบซีป (CIPP Model) สรุปได้ ดังนี้

การประเมินด้านบริบท พบว่า ความสอดคล้องของหลักสูตรสถานศึกษา มีการ กำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย สอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก หลักสูตรสถานศึกษามี ความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งด้านวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้าง การจัดทำสาระการเรียนรู้ กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน การออกแบบการเรียนรู้ การจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล และการบริหาร จัดทำหลักสูตร มีความสอดคล้องกันระดับมาก

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่าความพร้อมของครูผู้สอนด้านครุมีจำนวน เพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนที่มีความรู้ตรงกับสาระที่สอนนั้นมีจำนวนไม่เพียงพอ แต่ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายอยู่ในระดับมาก และความพร้อมของ เอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรนั้น พบว่าเอกสารหลักสูตรที่จัดทำแล้วมีครบอยู่ใน ระดับมาก แต่เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาได้จัดทำจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน โดยมีการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำสาระการเรียนรู้ตามขั้นตอน จัดแนวกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดทำแนวการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ การจัดสภาพที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมและสนับสนุน และการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ทำไว้ การวางแผนจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดทำแผนการวัดและประเมินผล พบว่า มีการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม มีเอกสารการวัดและประเมินผลเพียงพอ มีความเข้าใจในการใช้ระเบียบการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

การประเมินด้านผลผลิต พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นหลาย ๆ ด้านตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่แต่ละโรงเรียนกำหนด เป็นคนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อการที่ได้โอกาสให้ความเห็นชอบ การส่งเสริมสนับสนุน การนำวิทยากรภายนอกมาร่วมจัดการเรียนรู้ การสืบสานประเพณี มีความพึงพอใจระดับมาก แต่ด้านพฤติกรรมของนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนมีความพึงพอใจในการได้เรียนรู้จากหลักสูตรสถานศึกษา ทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2550: 72-84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร พนักงานราชการ ครูผู้สอน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน และผู้ที่กำลังศึกษา ปีการศึกษา 2549-2550 ผลการวิจัย พบว่า

ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร พบว่า มีความพร้อมในระดับปานกลางทั้ง 3 รายการ คือ เตรียมบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนแผนการเรียนรู้อื่นๆ และศูนย์การเรียนชุมชน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ทั้ง / รายการ คือ การปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจในภาระงานสอนของครูและปฏิบัติตามกรอบภารกิจในการสนับสนุนการสอน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความพร้อมในระดับปานกลาง 3 รายการ คือ การจัดการเรียนการสอนของครู การวัดและประเมินผล และกระบวนการกำกับติดตามนิเทศ

ด้านผลผลิต พบว่า มีความพร้อมในระดับปานกลาง คือคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

โอนทยา เรื่องศรี (2546: 73-81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูปฏิบัติงานสอน จำนวน 297 คน และนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1 (ปวช.1) ปีการศึกษา 2545 จำนวน 573 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 870 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

ด้านความพร้อมในการดำเนินการใช้หลักสูตร ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวมครูมีความเห็นว่ามีความพร้อมปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลากรมีความพร้อมมาก ด้านอื่นๆ มีความพร้อมปานกลาง สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนในภาพรวมมีความพร้อมมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความพร้อมมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมปานกลาง จึงควรเพิ่มวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น จัดเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อให้ครูเข้าใจและนำไปใช้ปฏิบัติ ด้านกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและการประเมินผล ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมการปฏิบัติมีความเหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการบริหารจัดการ การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ และการพัฒนาครู การปฏิบัติมีความเหมาะสมปานกลาง ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การปฏิบัติมีความเหมาะสมมาก สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนในภาพรวม การปฏิบัติมีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติเหมาะสมมากทุกด้าน แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารควรให้ความสนใจในเรื่องหลักสูตรให้มากขึ้น ควรยกเลิกการสอบปลายภาคเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการประเมินด้านความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้หลักสูตร ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและการประเมินผล ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมมีความพึงพอใจปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาครู ด้านการวัดและประเมินผล มีความ

พึงพอใจมาก ส่วนด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและการพัฒนาสื่อ มีความพึงพอใจปานกลาง สำหรับนักเรียนในภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความพึงพอใจมากทุกด้าน แต่อย่างไรก็ตามควรให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเอง และมีการปฏิบัติจริงในวิชาชีพให้มากขึ้น

ศุริยนต์ โคตรมิตร (2551: 128-147) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 1-2 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 87 คน ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 87 คน ครูผู้สอน จำนวน 87 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 87 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 348 คน จาก 87 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีความเหมาะสมมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ แผนการดำเนินงาน ด้านกรรมการสถานศึกษา และด้านความพร้อมของโรงเรียน มีความเหมาะสมปานกลาง จึงควรจัดเตรียมความพร้อมในทุกด้าน โดยเฉพาะทางด้านบุคลากรและ สื่อการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและเทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและแบบบูรณาการ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด ด้านกระบวนการ ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมมาก แต่ควรจัดให้มีการนิเทศติดตามกำกับดูแลและประเมินผลจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน / ผู้ปกครองให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้มีความตระหนักในการจัดการศึกษา และเข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ครูผู้สอนควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รู้จักการวางแผนระหว่างเพื่อนครูและผู้บริหารในการเตรียมความพร้อม และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านผลผลิต ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีความเหมาะสมมาก

บุญฉีกา หอมหวาน (2552: 127-139) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 4 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 191 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา เอกสารประกอบหลักสูตร บุคลากร งบประมาณ เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวมมีความพร้อมมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมมาก ยกเว้นด้านสถานที่มีความพร้อมปานกลาง จึงควรเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน และผู้เรียน จัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ ใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม อบรมพัฒนาครู ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบบูรณาการ พร้อมทั้งจัดอบรมสัมมนาเพื่อปรึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้ในวิทยาการต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน ศึกษาคุณภาพโรงเรียนแม่แบบ จัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ ควรจัดห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดให้ทันสมัยและวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อ การวัดและการประเมินผล ในภาพรวมการปฏิบัติมีความเหมาะสมมากทุกด้าน แต่ควรมีการนิเทศงานด้านหลักสูตรอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ ใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระในรูปของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) จัดทำคู่มือการวัดผลโดยกำหนดรูปแบบและแนวทางในการวัดผลให้ชัดเจนครอบคลุมความรู้ความเข้าใจทักษะปฏิบัติและคุณธรรมจริยธรรม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรและสื่อ ส่วนด้านผลผลิตของการใช้หลักสูตร พบว่าในภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ โรงเรียนผ่านเกณฑ์สูงถึงร้อยละ 95.08 แต่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประเทศ (O-NET) โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ส่วนด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินทักษะการเรียนรู้พบว่า นักเรียนผ่านเกณฑ์สูงถึง 97.54 และ 96.61 ตามลำดับ ทั้งนี้ ควรจัดให้ผู้เรียนมีการฝึกทักษะให้มากขึ้น เช่น เรียงความ แต่งกลอน กล่าวสุนทรพจน์ ใต้วาที ขับเสภา อ่านทำนองเสนาะ เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรผู้วิจัยนิยมใช้รูปแบบ CIPP

2. องค์ประกอบที่ผู้วิจัยประเมินจะมีความคล้ายคลึงกัน คือ 1) ด้านบริบท

ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยการ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ เอกสารประกอบหลักสูตร การจัดเวลาเรียน สื่อการเรียน การสอน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ 3) ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาครู การใช้สื่อ และพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล 4) ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นอกจากนี้ มีการศึกษาความพึงพอใจในการใช้หลักสูตร การศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับแหล่งผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ จำนวน 8 คน ครู กศน. จำนวน 60 คน และนักศึกษา จำนวน 2,780 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 414 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ จำนวน 8 คน ครู กศน. จำนวน 60 คน ศึกษาจากประชากรและนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 338 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน

ตารางที่ 3.1 แสดงการสุ่มตัวอย่างของนักศึกษาแบบแบ่งชั้น

กศน.อำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เมืองกระบี่	756	92
อ่าวลึก	463	56
คลองท่อม	476	58
เขาพนม	127	15
ปลายพระยา	178	22
เกาะลันตา	156	19
เหนือคลอง	459	56
ลำทับ	165	20
รวม	2,780	338

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. ชุดที่ 2 แบบสอบถามนักศึกษา และชุดที่ 3 แบบบันทึกข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครูผู้สอน แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ งบประมาณ และสาระหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับด้านผลผลิต จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ตอนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิด ถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามนักศึกษา แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร จำนวน 26 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ และสาระหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับด้านผลผลิต จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ชุดที่ 3 แบบบันทึกข้อมูล มี 2 แบบ คือแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบบันทึกข้อมูลผลการประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เพื่อศึกษาด้านผลผลิตของหลักสูตร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชออกหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารอนุญาตให้ เจ้าหน้าที่ ครู และนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตอบ แบบสอบถามและ ขอความอนุเคราะห์ บันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครู กศน. และแบบสอบถามนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 15 วัน พร้อมทั้งเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยนัดหมายเวลา เพื่อมารับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.4 ผู้วิจัยสรุปผลแบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.5 สำหรับข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลรวบรวมความถี่ตามเกณฑ์การประเมินเพื่อหาค่าร้อยละ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

4.1.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครู กศน. ต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้ง 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมด้านกระบวนการ และความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน มีดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพร้อม/มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพร้อม/มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพร้อม/มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพร้อม/มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพร้อม/มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตของหลักสูตรจากแบบบันทึกข้อมูล คือผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน และผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

4.1.4 ข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่ได้จากคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำมาจัดลำดับ และ จัดหมวดหมู่ของคำตอบในแต่ละด้าน เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะความเรียง

4.2 เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินแต่ละด้าน ดังนี้

4.2.1 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ต้องมีความพร้อมในระดับมากขึ้นไปหรือมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2.2 กระบวนการของหลักสูตร การปฏิบัติต้องมีความเหมาะสมในระดับมากขึ้นไปหรือมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2.3 ผลผลิตของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไปหรือคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

และด้านคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ต้องมีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป
ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์
สร้างเป็นกรอบแนวทางการประเมินหลักสูตร โดยมีรายละเอียดแสดงตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวทางการประเมินหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ความพร้อมของ - ครูผู้สอน - สื่อการเรียนรู้ - งบประมาณ - สาระหลักสูตร	- ผู้บริหาร - เจ้าหน้าที่ - สายสามัญ - ครู กศน.	แบบ สอบ ถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน - การ วิเคราะห์ เนื้อหา	มีความพร้อมในระดับมากขึ้นไป หรือ มี คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	- การบริหารหลักสูตร - การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน - การวัดผลและประเมินผล - การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน - การวัดผลและประเมินผล	- ผู้บริหาร - เจ้าหน้าที่ - สายสามัญ - ครู กศน. - นักศึกษา	แบบ สอบ ถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน - การ วิเคราะห์ เนื้อหา	มีความเหมาะสมในระดับมากขึ้นไป หรือ มี คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตร การศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	- ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	- ผู้บริหาร - เจ้าหน้าที่สายสามัญ - ครู กศน. - นักศึกษา	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - การวิเคราะห์เนื้อหา	- ความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไปหรือคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	เอกสาร : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	แบบบันทึกข้อมูล	- ความถี่ - ร้อยละ	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5
	- ผลประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	เอกสาร : ผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม	แบบบันทึกข้อมูล	- ความถี่ - ร้อยละ	- คุณธรรม จริยธรรม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของนักศึกษา มีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป

5. ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

5.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร กระบวนการบริหารหลักสูตร การนำ หลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

5.2 จัดทำแผนผังการสร้างแบบสอบถามผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครูผู้สอน และแบบสอบถามนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม โดยการสร้างตารางขอบเขตโครงสร้างของเนื้อหา การแจกแจงเนื้อหาที่ต้องการจะวัดตามตัวแปร/ประเด็นที่ต้องการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบ พร้อมทั้งกำหนดจำนวนข้อคำถามที่ต้องการสร้างให้ชัดเจน รายละเอียดดังภาคผนวก ก

5.3 ร่างเครื่องมือในการวิจัย ตามแผนผังการสร้างแบบสอบถามที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ชุด สำหรับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครู กศน. และสำหรับนักศึกษา

5.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไข

5.5 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลปรากฏว่าทั้งแบบสอบถามผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. และแบบสอบถามนักศึกษา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

5.6 นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย

5.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่แก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ใช้กับครู และนักศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองกระบี่ ที่มีลักษณะการจัดการเรียนการสอนเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามชุดที่ 1 ใช้ทดลองกับครูอาสาสมัคร จำนวน 23 คน และแบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้ทดลองกับนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน

5.8 นำแบบสอบถามการทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลปรากฏว่าแบบสอบถามครูผู้สอนได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.77 และแบบสอบถามนักศึกษา ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81

5.9 นำเครื่องมือปรับปรุง จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร
- ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร
- ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ใบประกอบวิชาชีพครู ประสบการณ์การทำงาน กศน. ประสบการณ์ด้านการสอนหลักสูตร กศน. 51 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการประชุม/อบรมเรื่องหลักสูตร กศน. 51

	ลักษณะสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง	ผู้บริหาร	8	10.53
	เจ้าหน้าที่สายสามัญ	8	10.53
	ครู กศน.	60	78.94
	รวม	76	100.00
เพศ	ชาย	35	46.05
	หญิง	41	53.95
	รวม	76	100.00
อายุ	น้อยกว่า 25 ปี	3	3.95
	26 - 30 ปี	16	21.05
	31 - 35 ปี	30	39.47
	36 - 40 ปี	11	14.48
	41 - 45 ปี	2	2.63
	46 ปีขึ้นไป	14	18.42
	รวม	76	100.00
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	58	76.32
	ปริญญาโท	18	23.68
	รวม	76	100.00
ใบประกอบวิชาชีพครู	มี	43	56.58
	ไม่มี	33	43.42
	รวม	76	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

	ลักษณะสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงาน กศน.	ต่ำกว่า 2 ปี	8	10.53
	2 – 5 ปี	22	28.95
	6 – 9 ปี	31	40.78
	10 – 14 ปี	10	13.16
	15 – 18 ปี	5	6.58
	รวม	76	100.00
ประสบการณ์ด้านการสอน หลักสูตร กศน. 51 ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย	ต่ำกว่า 6 เดือน	8	10.53
	6 เดือน – 1 ปี	5	6.58
	สูงกว่า 1 ปีขึ้นไป	63	82.89
	รวม	76	100.00
การประชุม/อบรมเรื่องหลักสูตร กศน.51	ไม่ผ่าน	8	10.53
	ผ่าน	68	89.47
	รวม	76	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.95 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.47 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 76.32 มีใบประกอบวิชาชีพครู คิดเป็นร้อยละ 56.58 มีประสบการณ์การทำงาน กศน. ระหว่าง 6 – 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.78 มีประสบการณ์ด้านการสอนหลักสูตร กศน. 51 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สูงกว่า 1 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 82.89 และผ่านการประชุม/อบรมเรื่องหลักสูตร กศน. 51 คิดเป็นร้อยละ 89.47

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามเพศ และอายุ

	ลักษณะสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	123	35.39
	หญิง	215	63.61
	รวม	338	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	81	23.97
	21 - 25 ปี	185	54.74
	26 - 30 ปี	50	14.79
	31 ปีขึ้นไป	22	6.50
	รวม	338	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.61 ที่เหลือเป็นนักศึกษาชาย คิดเป็นร้อยละ 35.39 โดยมีอายุระหว่าง 21 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.74 ต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.97 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.79 และ 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.50

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านปัจจัยเบื้องต้น สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. ในด้านความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ งบประมาณ และสาระหลักสูตร และสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ และสาระหลักสูตร นำเสนอในตารางที่ 4.3 ถึง ตารางที่ 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ความพร้อมของครู	3.73	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. สื่อการเรียนรู้	3.76	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. งบประมาณ	3.65	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. สาระหลักสูตร	3.87	0.88	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.76	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. มีความคิดเห็นที่ด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านความพร้อม
ของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้	3.82	0.95	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีความรู้ เกี่ยวกับจุดหมาย วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	3.75	0.85	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ แผนการเรียนรู้	3.34	0.96	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลการเรียน	3.62	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม (1:60)	3.92	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.42	0.72	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
7. ครูมีความเข้าใจในการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.80	0.95	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูอุทิศตนให้กับการสอนอย่างเต็มที่	3.91	0.91	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา	3.95	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
10. ครูมาสอนตรงตามตารางการพบกลุ่ม สม่ำเสมอ	3.76	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.73	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ด้าน
ความพร้อมของครูในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นครูมีความรู้ ความ
เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.34$) และครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.42$)
มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. สื่อทันสมัยเหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.76	0.95	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.86	0.97	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน	3.40	0.99	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. สื่อมีความสะดวกและพร้อมต่อการใช้	3.89	0.68	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ของวิชา	4.09	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. สื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	4.01	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้	4.03	0.85	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน	3.35	0.86	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
9. แหล่งเรียนรู้มีความสะดวกต่อการใช้บริการ	3.93	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.76	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ด้านสื่อการเรียนรู้ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้น แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.35$) และสื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.40$) มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. วางแผนจัดสรรงบประมาณเหมาะสม ภารกิจทุกด้าน	3.46	0.96	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
2. งบประมาณเพียงพอต่อการบริหาร	3.71	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนา แหล่งการเรียนรู้	3.41	0.82	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครู	4.01	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.65	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.41$) และ วางแผนจัดสรรงบประมาณเหมาะสมภารกิจทุกด้าน ($\bar{X} = 3.46$) มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสาระหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น	3.51	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพ ปัจจุบัน	3.79	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. หลักสูตรเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	4.14	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน	4.21	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้เรียน	3.59	0.73	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้เรียน	3.47	0.87	ปานกลาง	ไม่ผ่าน เกณฑ์
7. หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสมของผู้เรียน	4.36	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.87	0.88	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ด้านสาระหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สำหรับการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านความพร้อมของครู สื่อการเรียนรู้ และสาระหลักสูตร มีดังนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ความพร้อมของครู	3.65	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. สื่อการเรียนรู้	3.52	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. สาระหลักสูตร	3.78	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.58	0.97	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.8 พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกข้อมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะสาระหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความพร้อมสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านความพร้อมของครู ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้	3.50	0.99	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีความรู้ เกี่ยวกับจุดหมาย วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	3.54	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ แผนการเรียนรู้	3.49	0.87	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลการเรียน	3.78	0.85	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม	3.68	0.75	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.65	0.72	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูมีความเข้าใจในการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.72	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูอุทิศตนให้กับการสอนอย่างเต็มที่	3.72	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา	3.74	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
10. ครูมาสอนตรงตามตารางการพบกลุ่ม สม่ำเสมอ	3.66	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.65	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.9 พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่า ด้านความพร้อมของครูในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.49$) และครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสื่อการเรียนรู้
ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

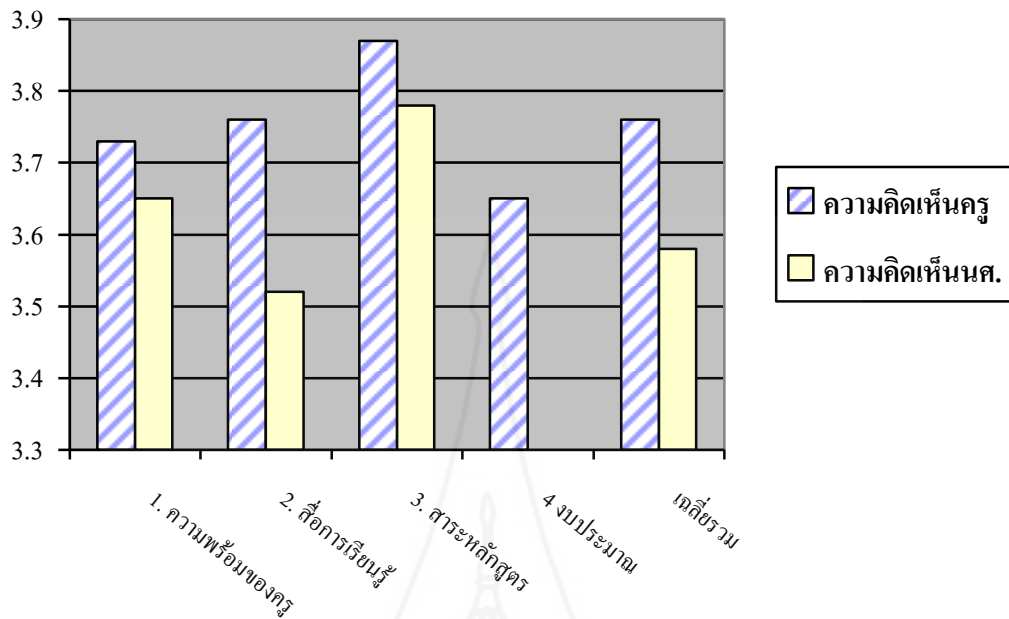
รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. สื่อทันสมัยเหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.60	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.84	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน	3.48	0.98	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. สื่อมีความสะดวกและพร้อมต่อการใช้	3.66	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของ วิชา	3.60	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. สื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	3.84	0.99	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.58	0.73	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน	3.43	0.89	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
9. แหล่งเรียนรู้มีความสะดวกต่อการใช้บริการ	3.70	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.68	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่า ด้านสื่อการเรียนรู้ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.48$) และ แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.43$) มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านสาระหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น	4.01	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพ ปัจจุบัน	3.42	0.84	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
3. หลักสูตรเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	3.70	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน	3.61	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้เรียน	3.73	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้เรียน	3.65	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสมของผู้เรียน	3.64	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.76	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.11 พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่า ด้านสาระหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นข้อหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.42$) ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ภาพที่ 4.1 แสดงเปรียบเทียบผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา

จากภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครู กศน. และนักศึกษา ด้านความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่มีความพร้อมมากและสอดคล้องกัน ยกเว้นความพร้อมด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และครู กศน. มีความพร้อม 3.76 แต่นักศึกษา มีความเห็นความพร้อมด้านสื่อการเรียนรู้ 3.52

นอกจากนี้ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินหลักสูตรบางประเด็น ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

1.1 ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้ ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีรูปแบบที่หลากหลาย

1.2 ครูขาดความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาหลัก ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ไม่เต็มที่

2. ด้านสื่อการเรียนรู้ ควรมีสื่อเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการ สถานศึกษา ควรมีการวางแผนบริหารสื่อ วัสดุ ให้เพียงพอ มีการหมุนเวียนกันระหว่าง กศน. ตำบล
3. ด้านงบประมาณ ขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรมีการระดมทรัพยากร หรือประสานเครือข่ายในเรื่องงบประมาณ
4. ด้านสาระหลักสูตร สาระหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสถานภาพของผู้เรียน แต่ในส่วนรายวิชาควรมีการปรับเนื้อหา จำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสมกับระยะเวลา

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

การประเมินด้านกระบวนการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และครู กศน. ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการวัดและการประเมินผล นำเสนอในตารางที่ 4.12 ถึง 4.18 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
1. การบริหารจัดการหลักสูตร	3.94	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.03	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. การวัดและประเมินผล	3.92	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.98	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ด้านกระบวนการประเมินหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการบริหาร
 หลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	ผลการ ประเมิน
1. มีการวางแผนนำหลักสูตรไปใช้ทุกกลุ่มสาระ	4.26	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้	3.61	0.75	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามแผนการเรียนที่เตรียมไว้	3.82	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. มีการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ของครูเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	3.96	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. มีการจัดประชุม หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.94	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. มีความคิดเห็นว่า
 ด้านการบริหารหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$) ผ่านเกณฑ์การ
 ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การ
 ประเมิน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการวางแผนนำหลักสูตรไปใช้ทุกกลุ่มสาระ ($\bar{X} = 4.26$)
 และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.61$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	ผลการ ประเมิน
1. ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการ เรียนการสอน	4.63	0.56	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม	3.96	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและ เหมาะสมกับเนื้อหา	3.26	0.96	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. ครูจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ จุดประสงค์ของหลักสูตร	4.53	0.55	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
5. ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการ เรียนรู้ให้ผู้เรียน	4.18	0.88	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	4.58	0.52	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
7. ครูมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	3.99	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูจัดกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและ เข้าใจง่าย	4.18	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้	3.50	0.93	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
10. ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน	3.75	0.95	มาก	ผ่านเกณฑ์
11. ครูสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.89	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์
12. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน	3.91	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.03	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.14 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้น ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.50$) และครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 3.26$) ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
1. มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน	4.17	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.03	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	3.75	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	3.45	0.90	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
5. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล	3.68	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลได้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.83	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน	3.36	0.83	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.92	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.15 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นข้อ ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ ($\bar{X} = 3.45$) และครูมี

การนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.36$) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สำหรับการประเมินด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีดังนี้

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสม ด้านกระบวนการใช้หลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.94	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. การวัดและประเมินผล	4.02	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.98	0.85	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า กระบวนการประเมินหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
1. ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน	3.64	0.74	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	3.84	0.69	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	3.46	0.80	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.95	0.71	มาก	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

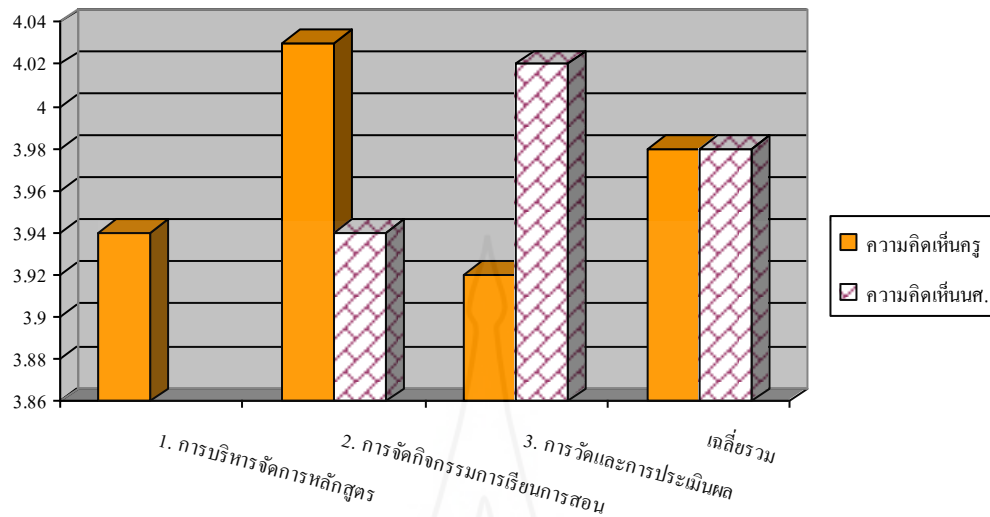
รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
5. ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน	3.49	0.73	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
6. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	3.63	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.05	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูจัดกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและเข้าใจง่าย	4.07	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.11	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
10. ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	4.23	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
11. ครูสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้กิจกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต	4.07	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์
12. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน	4.09	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.94	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.17 พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่า ด้านการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.46$) และครูมีรูปแบบการ จัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 3.49$) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินเกี่ยวกับด้านการวัด และการประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	ผลการ ประเมิน
1. มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน	3.68	0.81	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์ของหลักสูตร	3.78	0.85	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	3.82	0.94	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	3.57	0.94	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมใน การกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล	3.26	0.87	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
6. ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลได้ เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.22	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	4.25	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็น ข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน	4.09	0.96	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.02	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.18 พบว่านักศึกษา มีความคิดเห็นว่า ด้านการวัดและประเมินผลใน ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่าครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ภาพที่ 4.2 แสดงเปรียบเทียบ ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร
ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา

จากภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบ ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา พบว่า ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครู กศน. และนักศึกษา มีความคิด เฉลี่ยรวมเท่ากัน คือ 3.98

นอกจากนี้ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะด้านกระบวนการประเมินหลักสูตรบางประเด็น ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร ทุกสาระวิชา และนำมาจำแนกกิจกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องและหลากหลายมากยิ่งขึ้น
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.1 ครูควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิทยากรเรียน ราชสัปดาห์ ก่อนทำการพบกลุ่ม ครูควรมีการบันทึกผลการสอน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง
 - 2.2 ครูควรนำข้อมูลกรณีพิเศษ การตรวจเยี่ยม มาปรับแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้อง
 - 2.3 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีระบบข้อมูลพื้นฐานของชุมชน เพื่อให้ครูนำข้อมูลและสภาพปัญหาต่าง ๆ มา บูรณาการเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน
3. ด้านการวัดและประเมินผล

3.1 ครูควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และควรเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา

3.2 สถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้ในส่วนของการจัดทำเครื่องมือวัดผล การออกข้อสอบ เนื่องจาก ครู กศน. บางคน ไม่ได้จบสาขาเฉพาะ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร

เป็นการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา นำเสนอในตารางที่ 4.19 ถึง 4.22 ดังนี้

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อ

คุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ผลการประเมิน
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข	3.58	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.76	0.94	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ผู้เรียนสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.96	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้ อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.91	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

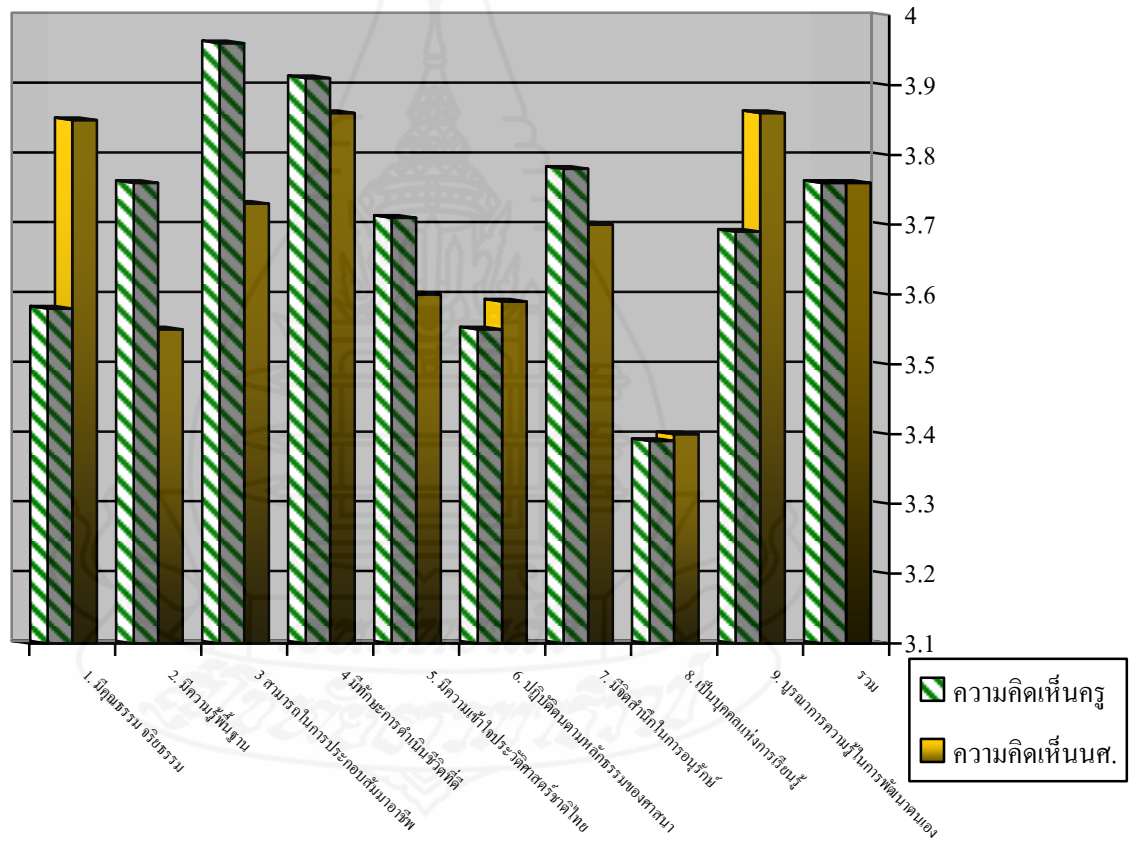
รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	ผลการ ประเมิน
5. ผู้เรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย	3.71	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ผู้เรียนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	3.55	0.68	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.78	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะใน การแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่ง เรียนรู้	3.39	0.93	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
9. ผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ	3.69	0.83	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.76	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.19 พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และครู กศน. มีความคิดเห็นว่า ผลผลิต
ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรใน
ภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นผู้เรียนเป็น
บุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ มีความพึงพอใจ
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อ
คุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็น
ของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	ผลการ ประเมิน
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข	3.85	0.96	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.55	0.98	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ผู้เรียนสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้ สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและตาม ทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.73	0.96	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถ จัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมี ความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.86	0.95	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ผู้เรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย	3.60	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ผู้เรียนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	3.59	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.70	0.86	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะใน การแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่ง เรียนรู้	3.40	0.94	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
9. ผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ	3.86	0.78	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.76	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.20 พบว่านักศึกษา มีความคิดเห็นว่า ผลผลิตของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยเฉพาะผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.86$) ยกเว้นผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ภาพที่ 4.3 แสดงเปรียบเทียบ ผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน.และนักศึกษา

จากภาพที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบ ผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน.และนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของนักศึกษาระดับมาก ยกเว้น การเป็นบุคคลการเรียนรู้ ที่ความพึงพอใจทั้งของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครู กศน.และนักศึกษา มีความคิดเห็นตรงกัน และไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน

ตารางที่ 4.21 ค่าร้อยละ และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

ระดับคะแนน	จำนวนนักศึกษา (คน)	ร้อยละ	คะแนนรวม	ผลการประเมิน
4	211	7.59		ไม่ผ่านเกณฑ์
3.5	436	15.68	55.82	
3	384	13.81		
2.5	521	18.74		
2	265	9.53		ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน
1.5	342	12.31	44.18	
1	159	5.72		
0	462	16.62		
รวมทั้งหมด	2,780	100	100	

จากตารางที่ 4.21 พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระดับคะแนน 2.5 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 55.82 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.22 ค่าร้อยละ และผลการประเมินผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา
หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

ระดับ (ช่วงคะแนน)	จำนวนนักศึกษา (คน)	ร้อยละ	ผลการประเมิน
ดีมาก (ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	532	57.30	ไม่ผ่านเกณฑ์
ดี (ร้อยละ 70 - 89)	1061		
พอใช้ (ร้อยละ 50 – 69)	725	42.70	
ปรับปรุง (ร้อยละ 0 – 49)	462		
รวมทั้งหมด	2,780	100.00	ไม่ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.22 พบว่าผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 57.30 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1.3 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ โดยมีลำดับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ จำนวน 8 คน ครู กศน. จำนวน 60 คน และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,780 คน รวมทั้งสิ้น 2,856 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 414 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่สายสามัญ จำนวน 8 คน ครู กศน. จำนวน 60 คน ศึกษาจากประชากรและนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 338 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครชีแและมอร์แกน

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 3 แบบ คือ เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แบบคำถามปลายเปิด และแบบบันทึกข้อมูล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมุ่งเน้น เนื้อหาการประเมินในด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบบสอบถามผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.77 และ แบบสอบถามนักศึกษามีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อม แบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 414 ฉบับ แยกเป็นฉบับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครู กศน. รวม 76 ฉบับ และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 338 ฉบับ ผลปรากฏว่าได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 414 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด

2) ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมและบันทึกข้อมูล สำหรับบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม จำนวนอย่างละ 1 ฉบับ

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังนี้

1) วิเคราะห์ทางสถิติด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

2) การวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบคำถาม

กลุ่มผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. มีจำนวน 76 คน เป็นเพศชาย 35 คน หญิง 41 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75.00 วุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 18 คน ปริญญาตรี 58 คน มีใบประกอบวิชาชีพ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 56.58 มีประสบการณ์ทำงาน กศน. ส่วนใหญ่ทำงาน กศน. 6 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 60.52 ประสบการณ์ด้านการสอน ส่วนใหญ่สูงกว่า 1 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 82.89 และได้ผ่านการอบรมหลักสูตร กศน. 51 คิดเป็นร้อยละ 89.47

กลุ่มนักศึกษา มีจำนวน 338 คน เป็นเพศชาย จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 35.39 และเป็นเพศหญิง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 63.61 ส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 76.03

1.3.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรตามความเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ งบประมาณ สารหลักสูตร โดยในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นการประเมินหลักสูตรมากเป็นอันดับแรก คือ สารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 รองลงมา คือ สื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 โดยมีผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านความพร้อมของครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือ ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 รองลงมาคือ จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ในส่วนความพร้อมที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ และ ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน

2) ด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือ สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์วิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 รองลงมา คือ แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ในส่วนความพร้อมที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ แหล่งเรียนรู้สะอาด เหมาะสมต่อการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และสื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน 3.40

3) ด้านงบประมาณ พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือ งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 รองลงมาคือ งบประมาณเพียงพอต่อการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ในส่วนความพร้อมที่ไม่ผ่านเกณฑ์ คือ วางแผนจัดสรรงบประมาณเหมาะสมภารกิจทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41

4) ด้านสาระหลักสูตร พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือ หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 รองลงมาคือ หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ในส่วนความพร้อมที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47

1.3.3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรตามความเห็นของนักศึกษา

ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นการประเมินหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นการประเมินหลักสูตรมากเป็นอันดับแรก คือ สาระหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย 3.78 รองลงมา คือ ความพร้อมของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 สื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 โดยมีผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านความพร้อมของครูผู้สอน พบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือ ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 รองลงมาคือ ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ในส่วนความพร้อมไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

2) ด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือ สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้ และสื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ในส่วนความพร้อมไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และสื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

3) ด้านสาระหลักสูตร พบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือ หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 รองลงมาคือ รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ในส่วนความพร้อมที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

นอกจากนี้ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินหลักสูตร ดังนี้คือ ด้าน

บุคลากรมีปัญหาครูบางคนขาดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการจัดการศึกษาของหลักสูตร จึงควรให้มีการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรเพิ่มเติม เรื่องการจัดการเรียนรู้ ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งครูขาดความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (เนื้อหารายวิชาหลัก) ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ไม่เต็มที่ จึงควรจัดให้มีการอบรม ด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการประสานเครือข่าย เพื่อร่วมระดม/จัดหาทรัพยากร แก้ไขเรื่องงบประมาณ ด้านสื่อการเรียนรู้อ สถานศึกษาควรมีการวางแผนบริหารสื่อหมุนเวียนสื่อระหว่าง กศน. ด้านสาระหลักสูตร ควรมีการปรับรายวิชา ปรับเนื้อหา จำนวนหน่วยกิต ให้เหมาะสมกับระยะเวลา

1.3.4 ผลการประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตรตามความเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

ผลการประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. 3 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความเหมาะสมด้านกระบวนการประเมินหลักสูตรมากเป็นอันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 รองลงมาคือ การบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 โดยมีผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก คือ มีการวางแผนนำหลักสูตรไปใช้ทุกกลุ่มสาระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือ มีการจัดประชุมหารือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ในส่วนความเหมาะสมต่ำสุด คือ มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาคือ ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ในส่วนความเหมาะสมที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน คือ ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

3) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก คือ มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมา คือ มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ในส่วนความเหมาะสมที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน คือ ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

1.3.5 ผลการประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตรตามความเห็นของนักศึกษา

ผลการประเมินกระบวนการการประเมินหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเหมาะสมด้านกระบวนการประเมินหลักสูตรมากเป็นอันดับแรก คือ การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 โดยมีผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก คือ ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ในส่วนความเหมาะสมที่ไม่เกณฑ์การประเมิน คือ ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49

2) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก คือ มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 รองลงมา คือ ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผล ได้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ในส่วนความเหมาะสมที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

นอกจากนี้ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน. ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะด้านกระบวนการประเมินหลักสูตร ดังนี้คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิทยากรเรียน วิทยาสปดาร์ ก่อนการพบกลุ่ม และควรมีการบันทึกผลการสอน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง ควรนำผลการนิเทศมาปรับแผนการ

เรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเครื่องมือหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา และสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ส่วน การบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร ทุกสาระวิชา เพื่อนำมาจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.3.6 ผลการประเมินด้านผลผลิต

การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ด้านความพึงพอใจต่อ คุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประเมิน คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา มีผลการประเมิน ดังนี้

1) ผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามความเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ และครู กศน.

ผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. โดยใน ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เรียน สามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและตามทันความ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 รองลงมา คือ ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้ อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ในส่วนความพึงพอใจที่ไม่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน คือ ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

2) ผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรของนักศึกษา

ผลการประเมินด้านความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร โดยในภาพรวม พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ในส่วนความพึงพอใจไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมิน คือ ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40

3) ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีขึ้นไป หรือมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 คิดเป็นร้อยละ 55.82 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4) ผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา

ผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 พบว่านักศึกษามีการประเมินระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 57.30 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. อภิปรายผล

ผลการประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ มีประเด็นที่ผู้วิจัยอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา โดยภาพรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือด้านความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ งบประมาณ และสาระหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวารภรณ์ แผ่นทอง (2548: 111-112) พบว่า การเตรียมความพร้อมการจัดโครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ การปฏิบัติด้านการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะมีความพร้อมมากเป็นอันดับแรก คือครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษาและครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียน แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อพบว่า ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ และครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน เพราะความหลากหลายในสาขาวิชาที่จบ และมีครูที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวารภรณ์ แผ่นทอง (2548: 111-112) พบว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสื่อการเรียนรู้เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านความพร้อมสื่อการเรียนรู้ พบว่า สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชาและ สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชาที่มีความพร้อมมากที่สุด

ซึ่งมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือสื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และแหล่งเรียนรู้มีความสะอาด เพราะการจัดสรรงบประมาณให้ จัดหาสื่อได้เพียงร้อยละ 60 และไม่มิงงบประมาณในส่วนการดูแล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอโนทยา เรืองศรี (2546 : 73-81) พบว่าควรมีการเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อครูจะได้นำไปใช้ ซึ่งความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนรู พบว่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ในส่วนงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของของสุริยันต์ โศทรมิตร (2551: 128-147) พบว่าควรมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรูมากที่สุด ด้านสาระหลักสูตร มีความพร้อมในระดับมาก โดยเฉพาะด้านหลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน และหลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น เพราะรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร มาจากสำนักงาน กศน. ส่วนในรายวิชาเลือกสถานศึกษาดำเนินการจัดทำเพื่อตรงกับความต้องการกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานกรมวิชาการ (2548 : 52-54) พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่สร้างหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ทุกกลุ่ม การจัดการเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถ ความต้องการของผู้เรียน

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร

จากการประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา มีความคิดเห็นในภาพรวมว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอโนทยา เรืองศรี (2546 : 73-81) ที่พบว่า การบริหารจัดการ การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การวัดและการประเมินผล มีการปฏิบัติความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะด้านครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แต่มีประเด็นครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา และครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอโนทยา เรืองศรี (2546: 73-81) ที่พบว่าการจัดการเรียนการสอน ควรให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเอง และมีการปฏิบัติจริงให้มากขึ้น และควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยจงฤดี ไสยสัตย์ (2549: 121-129) พบว่า การประเมินด้านกระบวนการ การจัดการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในส่วนการวัดและประเมินผล ความคิดเห็นเหมาะสมระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษาได้ดำเนินการวัดและประเมินผลตามกรอบแนวทางที่สำนักงาน กศน. กำหนด แต่ไม่สอดคล้องกับ

งานวิจัยจตุติ ไสยศักดิ์ (2549: 121-129) และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2550: 82-83) พบว่า การวัดและประเมินมีความคิดเห็นเหมาะสมปานกลาง แต่พิจารณารายข้อ พบว่า ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนจากประเด็นไม่ผ่านทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เพราะมีครู ร้อยละ 43.42 ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู จึงทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินมาวางแผนปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา ผู้บริหารได้เสนอแนะควรจัดอบรมในเรื่องการวัดและประเมินผลให้กับครูผู้สอน เพื่อจะได้นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนการบริหารจัดการหลักสูตร มีความคิดเห็นเหมาะสมมาก เพราะหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ประกาศใช้โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยกำหนดโครงสร้างหลักสูตร รายวิชาบังคับ วิธีดำเนินการ ให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติ จึงเป็นทิศทางในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยกรมวิชาการ (2548: บทคัดย่อ) ที่ว่า โรงเรียนสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง โดยใช้หลักสูตรการศึกษานขั้นพื้นฐานเป็นกรอบในการทำ ซึ่งหลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ทุกกลุ่ม เนื้อหาสาระไม่มากและไม่ซ้ำซ้อน

2.3 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

2.3.1 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากผลการวิจัยที่พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และนักศึกษา ในภาพรวม มีความพึงพอใจระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูได้ใช้กิจกรรมจัดการเรียนการสอน เช่น โครงการอาสาชุกาชาด ค่าวิทยาศาสตร์ ที่ส่งเสริมความรู้ และมุ่งเน้นนักศึกษาเป็นมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจ และตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย โดยเฉพาะภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ความเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2550 : 82-83) พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ พบว่าความคิดเห็นทั้งของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ ครู กศน. และ

นักศึกษา มีความคิดเห็นตรงกันว่า คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้มีความพึงพอใจไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 คิดเป็นร้อยละ 55.82 ไม่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินหลักสูตรพบบางด้าน บาง ประเด็น ยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ ความเพียงพอของงบประมาณสนับสนุนในด้านต่างๆ ได้แก่ การปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ วางแผนจัดสรรงบประมาณเหมาะสมภารกิจทุกด้านสื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนรายวิชา เลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนส่วนของกระบวนการ

การประเมินหลักสูตร พบด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บางข้อ ไม่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน โดยมีประเด็นการปฏิบัติที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ครูมีรูปแบบการจัด กิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา และครูเปิด โอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และในด้านการวัดและประเมินผล มีประเด็นการปฏิบัติที่ความเหมาะสมไม่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน คือ ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลเพิ่มเติมจากครู กศน.ที่ว่า ครูยังขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (เนื้อหาวิชาหลัก) ครูร้อยละ 43.40 ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู ทำให้ครูขาดความรู้ ความสามารถทำ ให้นักศึกษาได้รับความรู้ไม่เต็มที่ และ กระบวนการจัดการเรียนการสอนจัดได้ไม่เต็มที่ และขาด งบประมาณ รวมทั้งครูต้องสอนหลายวิชา จากข้อจำกัดดังกล่าวล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การ จัดการเรียนการสอนไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งไม่สอดคล้องกับบุญฉนิภา หอมหวาน ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการ ใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่าในภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ โรงเรียนผ่านเกณฑ์สูงถึงร้อยละ 95.08

2.3.3 ผลการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอก ระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่านักศึกษามี คุณธรรม จริยธรรมระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 57.30 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งเป็นเพราะว่าพื้นฐาน การเอาใจใส่จากที่บ้าน พื้นฐานการเรียน พื้นฐานทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้นักศึกษามี ความแตกต่างกันมาก แต่สถานศึกษามีการจัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษามี คุณธรรม จริยธรรมจำนวนมากขึ้น ได้แก่ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการค่ายคุณธรรม

จริยธรรม โครงการแข่งขันกีฬาต้านภัยยาเสพติด โครงการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต โครงการรักการอ่าน โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น ประกอบกับครู กศน. มีอายุใกล้เคียงกับนักศึกษา จึงทำให้ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา รู้จัก นักศึกษาเป็นรายบุคคล ทำให้การอบรมสั่งสอนผู้เรียนเป็นไปอย่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ หอมหวาน ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี พบว่าในภาพรวมการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ นักเรียนผ่านเกณฑ์สูงถึง 97.54

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีใบประกอบวิชาชีพครู เพื่อครูได้เข้าใจในกิจกรรมที่เกี่ยวกับครูมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล

3.1.2 ควรมีพัฒนาและทบทวน ครู กศน. โดยการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับจุดหมาย วัดดูประสงค์ของหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้ รูปแบบการจัดกิจกรรม หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา เปิดโอกาสให้ การสร้างเครื่องมือวัดผลที่ตรงกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ และสาระเนื้อหาวิชาที่สอน เพื่อครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรปรับปรุงการเรียนการสอน

3.1.3 สถานศึกษาควรมีการนิเทศงานการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและดำเนินการ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน

3.1.4 ครูควรมีการนำข้อมูลจากการวัดผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

3.1.5 ครูควรมีเครื่องมือการวัดผลที่หลากหลาย เหมาะสม และครอบคลุมทั้ง ด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย

3.1.6 สถานศึกษาควรร่วมกับชุมชน เครือข่าย วางแผน ระดมทุน/จัดหาสื่อ ทรัพยากร และร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

3.1.7 สถานศึกษาควรจัดสนับสนุน โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ของนักศึกษาอย่างหลากหลาย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น กิจกรรมให้นักเรียนได้

ค้นคว้าหาความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมการทำโครงการ โครงการเข้าค่ายวิชาการ โครงการแข่งขันทางวิชาการ โครงการทัศนศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตรง เป็นต้น

3.1.8 ปลูกความออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3.1.9 สถานศึกษาควรมีการประสานแผนกับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเครือข่ายในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้สะอาดและน่าเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ในการประเมินครั้งต่อไป ควรเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ตรงกับสภาพจริงมากที่สุด

3.2.2 ควรมีการประเมินหลักสูตรให้ครอบคลุมทุกระดับชั้นการศึกษา

3.2.3 ควรมีการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตร เพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา วัชรสุนทร (2549) “การกำหนดจุดมุ่งหมาย ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน* หน้าที่ 7 หน้า
48 – 75 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์
- กัญญา ลินทรตันศิริกุล (2549) “รูปแบบการประเมินหลักสูตร” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ
ประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน* หน้าที่ 4 หน้า 165 - 223 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- บุญฉีกา หอมหวาน (2552) “การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2551) “สัมมนาการประเมินหลักสูตร” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนา
การประเมินการศึกษา* หน้าที่ 12 หน้า 33 - 54 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ประยงค์ เนาวบุตร และ สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2549) “แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและ การ
เรียนการสอน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*
หน้าที่ 1 หน้า 1 - 42 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2550) “การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมืองกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วารภรณ์ แผ่นทอง (2548) “การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ช่วงชั้นที่ 3 ของสถานศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต
2” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543) “การประเมินหลักสูตร” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตร และวิธีวิธีการการสอน* หน่วยที่ 13 หน้า 54–126 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ กัญญา ลินทรต้นศิริกุล (2553) “การประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอน* หน่วยที่ 9 หน้า 9-1 – 9-61 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2543) *การประเมินหลักสูตร* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ศรีสมร พุ่มสะอาด (2549) “การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน* หน่วยที่ 13 หน้า 122 – 149 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมคิด พรหมชัย และ สุพัตร์ พิบูลย์ (2543) “การประเมินหลักสูตร” ใน *เอกสารประกอบโครงการอบรมเทคนิคการประเมินหลักสูตร* หน้า 10 – 21 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สำนักวิชาการ ฝ่ายหลักสูตรและการสอน
- สุริยันต์ โคตรมิตร (2551) “การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 1-2 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2551) *หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* กรุงเทพมหานคร
ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น
- _____. (2551) *เอกสารสาระทักษะการเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร ไทยพับบลิค
เอ็ดดูเคชั่น
- _____. (2551) *เอกสารสาระความรู้พื้นฐาน* กรุงเทพมหานคร ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น
- _____. (2551) *เอกสารสาระการประกอบอาชีพ* กรุงเทพมหานคร ไทยพับบลิค
เอ็ดดูเคชั่น
- _____. (2551) *เอกสารสาระการดำเนินชีวิต* กรุงเทพมหานคร ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น
- _____. (2551) *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา* กรุงเทพมหานคร ไทยพับบลิค
เอ็ดดูเคชั่น

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2551) คู่มือการดำเนินงาน

กรุงเทพมหานคร ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น

_____. (2551) แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรุงเทพมหานคร ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น

อโนทยา เรืองศรี (2546) “การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

ของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

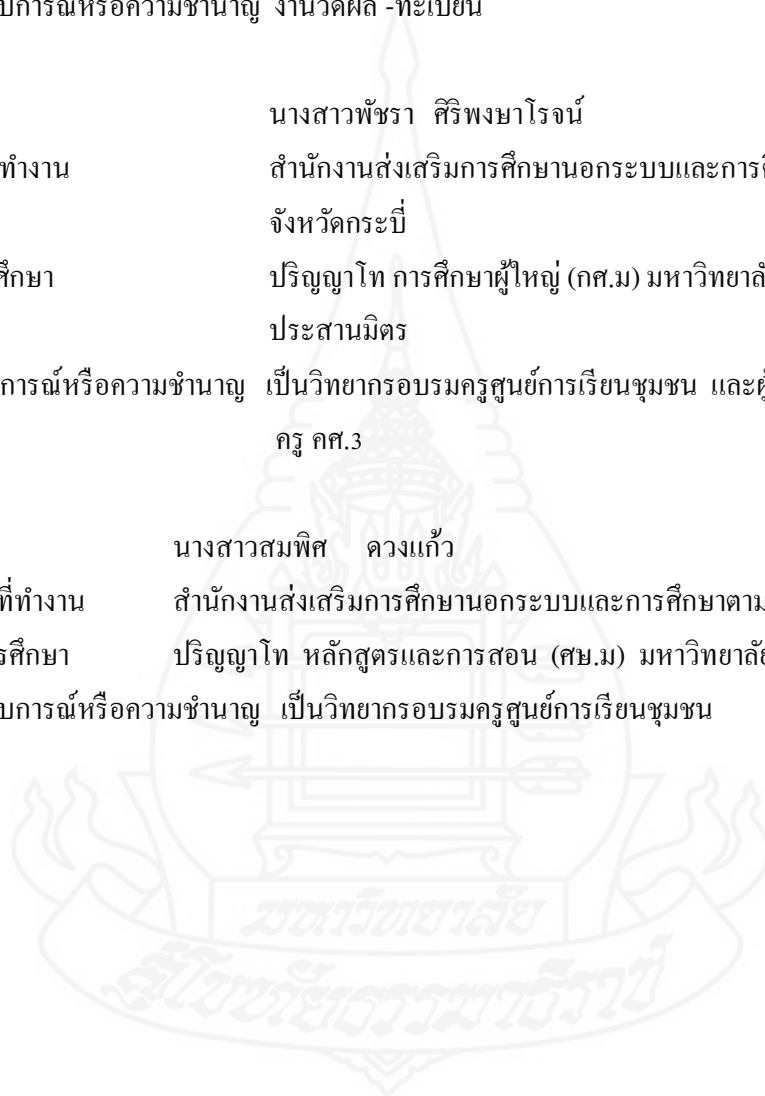
ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสกลนคร

1. ชื่อ นางสาววรรณิ เทพสุวรรณ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท วิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ (กศ.ม)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ งานวัดผล -ทะเบียน
2. ชื่อ นางสาวพัชรา ศิริพงษ์โรจน์
 สถานที่ทำงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 จังหวัดกระบี่
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท การศึกษาผู้ใหญ่ (กศ.ม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นวิทยากรอบรมครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงาน
 ครู กศ.3
3. ชื่อ นางสาวสมพิศ ดวงแก้ว
 สถานที่ทำงาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท หลักสูตรและการสอน (ศษ.ม) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นวิทยากรอบรมครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 444

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๒1 เมษายน 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวสมพิศ ดวงแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาเส้นคว่ำอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสุปรณี จุฑาบาดย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชา การวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอก การประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาเส้นคว่ำอิสระ เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาเส้นคว่ำอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้หนึ่งชิ้นแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการ วิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอทวนขอคุณคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิคนหลักสูตรและตรวจสอบ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นแก่เห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตบุรุษย์
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 448

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมจริราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๕ เมษายน 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวพัชรา ศิริพงษ์โรจน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสุปราณี จุฑามาศย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา การวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอก การประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมจริราช ได้รับ อนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักเนสส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอ ความอนุเคราะห์ทั้งที่ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ทั้งท่านเป็นอย่างดี จึง ขอบลุลมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดาอนุรักษ์
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2503-2870

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 944

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์วรณีย์ เทพสุวรรณ (โรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสุปราณี จุฑามาศย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักการและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดี จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / ๑๕๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองกระบี่

ด้วย นางสาวปรานี จูตามาศย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนปกติของนักศึกษา และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งาน วิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตาม วัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิตักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ทอ 0522.16 (บ) / 315

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....จังหวัด.....

ด้วย นางสาวปราณี จูฑามาตย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ทศศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษา
ของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะ
ได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิตักดี จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ศร 0522.16 (บ) / 315

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ย น ผู้อำนวย การศูนย์ การศึกษา นอกระบบ และ การศึกษา ตามอัธยาศัย อำเภ อ.....

ด้วย นางสุปราณี จุฑามาตย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
เล็ง ทำการ ศึกษา ค้นคว้าอิสระ เรื่อง การประเมินหลักสูตร การศึกษา นอกระบบ ระดับ การศึกษา ขั้น พื้นฐาน
ศร ศักราช 2551 ระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย สำนักงาน ส่งเสริม การศึกษา นอกระบบ และ การศึกษา ตาม
อัธยาศัย จังหวัด กระบี่ ในการ นี้ นักศึกษา จำเป็น จะ ต้อง เก็บ ข้อมูล เพื่อ การ ศึกษา ค้นคว้าอิสระ จาก สถานศึกษา
ร ทาน

จึง เรียบ มา เพื่อ ขอ ความ อนุเคราะห์ จาก ทาน ในการ อนุญาต ให้นักศึกษา ดำเนิน การ เก็บ
มูล เพื่อ การ ศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตาม วัน เวลา และ รายละเอียด ที่ นักศึกษา เสนอ มา พร้อม นี้ หวัง ว่า จะ
รับ ความ กรุณา จาก ทาน และ ขอ ขอ บคุณ มา ณ โอกา สนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ทส 0522.16 (บ) / 345

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

ยง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ยน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ด้วย นางสุปราณี จูทามาตย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในกาครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษา ่งท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 315

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....จังหวัด.....

ด้วย นางสาวปราณี จุฑามาศย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษาเองท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ศอ 0522.16 (บ) / 315

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ด้วย นางสาวปราณี จุฬามาศย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษา
ของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะ
ได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร 0522.16 (บ) / 315

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ด้วย นางสาวปราวณี จูทามาตย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษา
ของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะ
ได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 315

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ด้วย นางสาวปรานี จุฑามาศย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / 315

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๗ สิงหาคม 2554

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

ด้วย นางสุปราณี จุฑามาศย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดกระบี่ ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษา
ของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะ
ได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดี จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (ฉบับที่ 1)

เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดกระบี่

สำหรับผู้บริหาร / เจ้าหน้าที่ / ครู กศน.

แบบสอบถาม ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลใช้ในการประเมินเกี่ยวกับหลักสูตร
การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ โดยแบ่งแบบสอบถาม
เป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น
ตอนที่ 3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ
ตอนที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลผลิต
ตอนที่ 5	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย เพราะคำตอบ
ดังกล่าวจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพ
ของผู้เรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดตอบข้อมูลให้ครบถ้วน
สมบูรณ์ที่สุดตามความเป็นจริง ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่
ประการใด

จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสุปราณี จุฑามาศย์

นักศึกษบัณฑิตศึกษา วิชาเอก การประเมินการศึกษา
แขนงวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

แบบสอบถาม สำหรับผู้บริหาร / เจ้าหน้าที่ / ครู กศน.

การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดกระบี่

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวท่าน

1. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สายสามัญ
 ครู กศน.

2. เพศ

- หญิง ชาย

3. อายุ

- น้อยกว่า 25 ปี 26 - 30 ปี
 31 - 35 ปี 36 - 40 ปี
 41 - 45 ปี 46 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาและสาขาที่จบ

- ปริญญาตรี
ปริญญาโท

5. ใบประกอบวิชาชีพครู

- มี ไม่มี

6. ประสบการณ์การทำงาน กศน.

- ต่ำกว่า 2 ปี 2 - 5 ปี
 6 - 9 ปี 10 - 14 ปี
 15 - 18 ปี 18 ปีขึ้นไป

7. ประสบการณ์ด้านการสอน หลักสูตร กศน. 51 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ต่ำกว่า 6 เดือน 6 เดือน - 1 ปี
 สูงกว่า 1 ปีขึ้นไป

8. การประชุม/อบรมเรื่องหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- ไม่ผ่าน ผ่าน.....ครั้ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับความพร้อมของครูผู้สอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และสาระหลักสูตร แล้วทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความพร้อมของครูผู้สอน					
1. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้					
2. ครูมีความรู้ เกี่ยวกับจุดหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้					
4. ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน					
5. จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม					
6. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
7. ครูมีความเข้าใจในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร					
8. ครูอุทิศตนให้กับการสอนอย่างเต็มที่					
9. ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา					
10. ครูมาสอนตรงตามตารางการพบกลุ่มสม่ำเสมอ					
สื่อการเรียนรู้					
11. สื่อทันสมัยเหมาะสมต่อการเรียนรู้					
12. สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้					
13. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน					
14. สื่อมีความสะดวกและพร้อมต่อการใช้					
15. สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชา					
16. สื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
17. แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้					
18. แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน					
19. แหล่งเรียนรู้มีความสะดวกต่อการใช้บริการ					
งบประมาณ					
20. วางแผนจัดสรรงบประมาณเหมาะสมภารกิจทุกด้าน					
21. งบประมาณเพียงพอต่อการบริหาร					
22. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้					
23. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครู					
สาระหลักสูตร					
24. หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น					
25. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน					
26. หลักสูตรเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
27. หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน					
28. รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน					
29. รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน					
30. หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน					

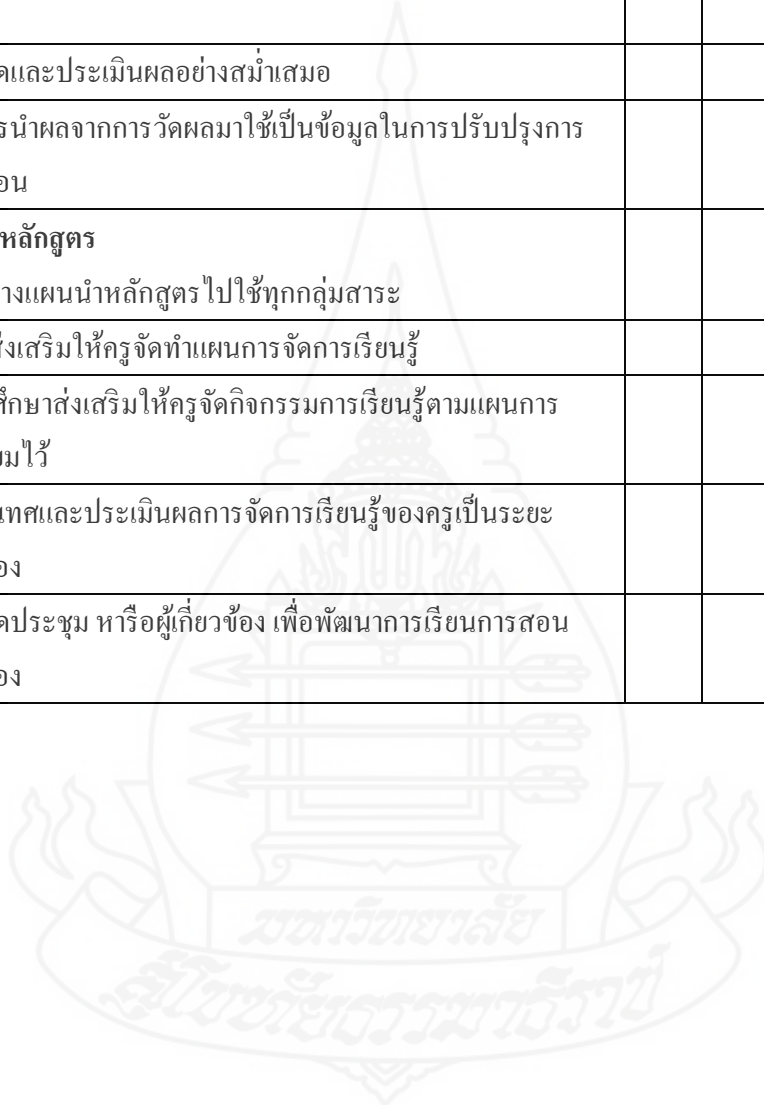
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน					
2. ครูมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม					
3. ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา					
4. ครูจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร					
5. ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน					
6. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น					
7. ครูมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
8. ครูจัดกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและ เข้าใจง่าย					
9. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้					
10. ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
11. ครูสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต					
12. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน					
การวัดและประเมินผล					
13. มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน					
14. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร					
15. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
16. ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
17. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล					
18. ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลได้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
19. มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ					
20. ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน					
การบริหารหลักสูตร					
21. มีการวางแผนนำหลักสูตรไปใช้ทุกกลุ่มสาระ					
22. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
23. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนที่เตรียมไว้					
24. มีการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง					
25. มีการจัดประชุม หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แล้ว
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข					
2. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง					
3. ผู้เรียนสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความ สนใจความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง					
4. ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
5. ผู้เรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย					
6. ผู้เรียนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข					
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม					
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้					
9. ผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

1. ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และสาระหลักสูตร)

ควรปรับปรุงด้านใด และโดยวิธีใด (ระบุด้าน และวิธีดำเนินการ)

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกระบวนการ (ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร ควรปรับปรุงด้านใด และโดยวิธีใด (ระบุด้าน และวิธีดำเนินการ).

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านผลผลิต (ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ความพึงพอใจความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรปรับปรุงด้านใด และโดยวิธีใด(ระบุด้าน และวิธี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม (ฉบับที่ 2)

เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดกระบี่

สำหรับนักศึกษา กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แบบสอบถาม ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลใช้ในการประเมินเกี่ยวกับหลักสูตร
การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่ โดยแบ่งแบบสอบถาม
เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น
ตอนที่ 3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ
ตอนที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลผลิต

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย เพราะคำตอบ
ดังกล่าวจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพ
ของผู้เรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดตอบข้อมูลให้ครบถ้วน
สมบูรณ์ที่สุดตามความเป็นจริง ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่
ประการใด

จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสุปราณี จูทามาตย์

นักศึกษابัณฑิตศึกษา วิชาเอก การประเมินการศึกษา

แขนงวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกระบี่

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักศึกษา

(1) เพศ หญิง ชาย

(2) อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 21 – 25 ปี
 26 – 30 ปี 31 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับความพร้อมของครูผู้สอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และสาระหลักสูตรแล้ว ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความพร้อมของครูผู้สอน					
1. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้					
2. ครูมีความรู้ เกี่ยวกับจุดหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเหมาะสม					
4. ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน					
5. จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม					
6. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. ครูมีความเข้าใจในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร					
8. ครูอุทิศตนให้กับการสอนอย่างเต็มที่					
9. ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา					
10. ครูมาสอนตรงตามตารางการพบกลุ่มสม่ำเสมอ					
สื่อการเรียนรู้					
11. สื่อทันสมัยเหมาะสมต่อการเรียนรู้					
12. สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้					
13. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน					
14. สื่อมีความสะดวกและพร้อมต่อการใช้					
15. สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชา					
16. สื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น					
17. แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้					
18. แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน					
19. แหล่งเรียนรู้มีความสะดวกต่อการใช้บริการ					
สาระหลักสูตร					
20. หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น					
21. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน					
22. หลักสูตรเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
23. หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน					
24. รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน					
25. รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน					
26. หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล แล้วทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน					
2. ครูมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม					
3. ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา					
4. ครูมีจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร					
5. ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน					
6. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น					
7. ครูมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
8. ครูจัดกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและ เข้าใจง่าย					
9. ครูเปิด โอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้					
10. ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
11. ครูสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต					
12. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน					
การวัดและประเมินผล					
13. มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน					
14. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร					
15. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
16. ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ					
17. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
18. ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลได้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
19. มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ					
20. ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาระดับความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข					
2. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
3. ผู้เรียนสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง					
4. ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิตชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
5. ผู้เรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย					
6. ผู้เรียนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้					
9. ผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ					

ภาคผนวก ง

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

แบบสอบถาม (ฉบับที่ 1)

เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดกระบี่

สำหรับผู้บริหาร / เจ้าหน้าที่ / ครู กศน.

1	หมายถึง	เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ตารางที่ 5.3 ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร / เจ้าหน้าที่ / ครู กศน.

ด้านความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ความพร้อมของครูผู้สอน					
1. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ครูมีความรู้เกี่ยวกับจุดหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	0	1	0.67	ใช้ได้
3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7. ครูมีความเข้าใจในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ครูอุทิศตนให้การสอนอย่างเต็มที่	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. ครูมาสอนตรงตามตารางการพบกลุ่มสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
สื่อการเรียนรู้					
11. สื่อทันสมัยเหมาะสมต่อการเรียนรู้	1	0	1	0.67	ใช้ได้

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
12. สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14. สื่อมีความสะดวกและพร้อมต่อการใช้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15. สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16. สื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18. แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19. แหล่งเรียนรู้มีความสะดวกต่อการใช้บริการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
งบประมาณ					
20. วางแผนจัดสรรงบประมาณเหมาะสมภารกิจทุกด้าน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21. งบประมาณเพียงพอต่อการบริหาร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
สาระหลักสูตร					
24. หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26. หลักสูตรเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27. หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28. รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29. รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30. หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ด้านกระบวนการ

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ครูมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ครูมีจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ครูมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ครูจัดกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและเข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11. ครูสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล					
13. มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน	0	1	1	0.67	ใช้ได้
14. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	0	1	1	0.67	ใช้ได้

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
16. ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ กำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18. ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผล ได้เหมาะสมกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19. มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20. ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การบริหารหลักสูตร					
21. มีการวางแผนนำหลักสูตรไปใช้ทุกกลุ่มสาระ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการเรียนที่เตรียมไว้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24. มีการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของ ครูเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25. มีการจัดประชุม หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ด้านผลผลิต

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ผู้เรียนสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้ สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและตามทันความ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถ จัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ผู้เรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจ ในความเป็นไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ผู้เรียนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่น ในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการ แสวงหาความรู้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. ผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครั้ว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

แบบสอบถาม (ฉบับที่ 2)

เรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดกระบี่

สำหรับนักศึกษา

1	หมายถึง	เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาด้านความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น

ข้อที่	ความเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปล ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ความพร้อมของครูผู้สอน					
1. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ครูมีความรู้ เกี่ยวกับจุดหมาย วัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	1	0	1	0.67	ใช้ได้
3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการ เรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลการเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7. ครูมีความเข้าใจในการเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ครูอุทิศตนให้กับการสอนอย่างเต็มที่	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. ครูมาสอนตรงตามตารางการพบกลุ่มสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
สื่อการเรียนรู้					
11. สื่อทันสมัยเหมาะสมต่อการเรียนรู้	1	0	1	0.67	ใช้ได้
12. สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14. สื่อมีความสะดวกและพร้อมต่อการใช้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15. สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16. สื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18. แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19. แหล่งเรียนรู้มีความสะดวกต่อการใช้บริการ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
สาระหลักสูตร					
20. หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22. หลักสูตรเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23. หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24. รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25. รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26. หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ด้านกระบวนการ

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1. ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ครูมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ครูมีจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ครูมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ครูจัดกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและเข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11. ครูสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล					
13. มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน	0	1	1	0.67	ใช้ได้
14. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
15. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	0	1	1	0.67	ใช้ได้
16. ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18. ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลได้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19. มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20. ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ด้านผลผลิต

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ผู้เรียนสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ผู้เรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6. ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. ผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
กรอบการสร้างเครื่องมือ

ตารางวิเคราะห์การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล
<p>1. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p>	<p>1.1. ความพร้อมของครูผู้สอน</p>	<p>ความพร้อมของครูผู้สอน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และความรับผิดชอบในการสอน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2. ครูมีความรู้เกี่ยวกับจุดหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3. ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ 4. ครูมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน 5. จำนวนครูต่อนักศึกษาเหมาะสม 6. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน 7. ครูมีความเข้าใจในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร 8. ครูอุทิศตนให้กับการสอนอย่างเต็มที่ 9. ครูเอาใจใส่และให้ความสนใจแก่นักศึกษา 10. ครูมาสอนตรงตามตารางการพบกลุ่มสม่ำเสมอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร 2. เจ้าหน้าที่สายสามัญ 3. ครู กศน.. 4. นักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล
	1.2. ความพร้อมด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	สื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ความเหมาะสม สะดวกต่อการใช้ และเพียงพอที่สนับสนุนการเรียนการสอน	11. สื่อทันสมัยเหมาะสมต่อการเรียนรู้ 12. สื่อหลากหลายเหมาะสมต่อการเรียนรู้ 13. สื่อเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน 14. สื่อมีความสะดวกและพร้อมต่อการใช้ 15. สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชา 16. สื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น 17. แหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ 18. แหล่งเรียนรู้สะอาดเหมาะสมต่อการเรียน 19. แหล่งเรียนรู้มีความสะดวกต่อการใช้บริการ	1. ผู้บริหาร 2. เจ้าหน้าที่สายสามัญ 3. ครู กศน. 4. นักศึกษา
	1.3. ความเหมาะสมและเพียงพอของงบประมาณ	ความเหมาะสมงบประมาณ หมายถึง เพียงพอของงบประมาณเงินที่ใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	20. วางแผนจัดสรรงบประมาณเหมาะสมภารกิจทุกด้าน 21. งบประมาณเพียงพอต่อการบริหาร 22. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 23. งบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาครู	1. ผู้บริหาร 2. เจ้าหน้าที่สายสามัญ 3. ครู กศน. .
	1.4 ความต้องการและเหมาะสมของสาระหลักสูตร	สาระหลักสูตร หมายถึง ความต้องการและความเหมาะสมของหลักสูตรต่อผู้เรียน	24. หลักสูตรตรงกับความต้องการของท้องถิ่น 25. หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน 26. หลักสูตรเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 27. หลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน	1. ผู้บริหาร 2. เจ้าหน้าที่สายสามัญ 3. ครู กศน..

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล
			28. รายวิชาบังคับที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน 29. รายวิชาเลือกที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน 30. หลักสูตรมีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน	4. นักศึกษา
2. เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.1 ความเหมาะสมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดหมวดหมู่ ประสบ การณ์ของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1. ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอน 2. ครูมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม 3. ครูมีรูปแบบการจัดกิจกรรมหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา 4. ครูมีจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร 5. ครูมีเทคนิคกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน 6. ครูใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น 7. ครูมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 8. ครูจัดกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและ เข้าใจง่าย 9. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 10. ครูสอนให้นักศึกษานำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 11. ครูสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 12. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	1. ผู้บริหาร 2. เจ้าหน้าที่สายสามัญ 3. ครู กศน. 4. นักศึกษา
	2.2 ความเหมาะสมในการปฏิบัติของการวัด	การวัดผลประเมินผล หมายถึง การทดสอบความรู้ ความสามารถทั้ง	13. มีเกณฑ์และแนวการประเมินชัดเจน 14. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร 15. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	1. ผู้บริหาร 2. เจ้าหน้าที่สายสามัญ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล
	และประเมินผล	ภาคความรู้และภาคปฏิบัติของผู้เรียนด้วยเครื่องมือต่าง ๆ แล้ววินิจฉัยตัดสินคุณค่าอย่างมีคุณเกณฑ์และนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน	<p>16. ครูมีเครื่องมือการวัดผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ</p> <p>17. ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์วัดและประเมินผล</p> <p>18. ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลได้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>19. มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>20. ครูมีการนำผลจากการวัดผลมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน</p>	<p>3. ครู กศน.</p> <p>4. นักศึกษา</p>
	2.3 ความเหมาะสมต่อการปฏิบัติของการบริหารหลักสูตร	การบริหารหลักสูตร หมายถึง การวางแผน เตรียมความพร้อม และการดำเนินบริหารหลักสูตรด้านบริหารงาน ด้านวิชาการ และการนำหลักสูตรไปใช้	<p>21. มีการวางแผนนำหลักสูตรไปใช้ทุกกลุ่มสาระ</p> <p>22. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>23. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนที่เตรียมไว้</p> <p>24. มีการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>25. มีการจัดประชุมหารือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. ผู้บริหาร</p> <p>2. เจ้าหน้าที่สายสามัญ</p> <p>3. ครู กศน..</p>

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล
3. เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรการศึกษา นอกกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียน 5 สาระ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของ นักศึกษาหลักสูตรการศึกษา นอกกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	- สรุปผลการเรียน 5 กลุ่มสาระ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553	- ข้อมูลสรุปผล การเรียน 5 กลุ่ม แบบบันทึก คะแนน
	3.2 คุณธรรม จริยธรรมตาม สำนักงาน กศน. กำหนด	คุณธรรม จริยธรรมของ ผู้เรียน หมายถึงคุณธรรม เบื้องต้นที่ กศน.กำหนดคือ ความสะอาด สุภาพ กตัญญู กตเวที ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ มี วินัย	- สรุปผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 - นักศึกษาที่จบหลักสูตรมีคุณธรรม จริยธรรมตาม สำนักงาน กศน. กำหนด	แบบบันทึก คะแนน
	3.3 ความพึงพอใจ คุณลักษณะของ	ความพึงพอใจต่อ คุณลักษณะของผู้เรียน	1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างสันติสุข	1. ผู้บริหาร 2. เจ้าหน้าที่สาย

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวชี้วัด	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล
	ผู้เรียน	หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ครูผู้สอน และผู้เรียน ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดหมายของหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 2. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3. ผู้เรียนสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง 4. ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิตชุมชน สังคม ได้อย่างมีความสุขตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5. ผู้เรียนมีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย 6. ผู้เรียนปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 7. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ 9. ผู้เรียนบูรณาการความรู้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุทธศาสตร์ชาติ ชุมชน สังคม และประเทศชาติ 	<p>สามัญ</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครู กศน.. 4. นักศึกษา

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสุปราณี จุฑามาศย์
วัน เดือน ปีเกิด	17 พฤษภาคม 2509
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองตรัง
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2530
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองกระบี่
ตำแหน่ง	ครู ชำนาญการพิเศษ

